

polonia węgierska

a magyarországi lengyelek havilapja

**POLSKO-WĘGIERSKA PRZYJAŹŃ OCZYMA
DZIECI ZE SZKOŁY POLSKIEJ**

**BUDAPESZT:
BAL POLSKI 2014**

**MAGYAR-LENGYEL BARÁTSÁG NAPJA
DZIEŃ PRZYJAŹNI POLSKO-WĘGIERSKIEJ**

EGER - 2014

**WIOSENNY ENTUZJAZM
W VESZPRÉM**

**ŚWIĘTA POLSKO-
WĘGIERSKIEJ
PRZYJAŹNI:
EGER 2014**

BAL POLSKI W BUDAPESZCIE

UROCZyste OTWARCIE BALU PRZEZ AMBASADORA
ROMANA KOWALSKIEGO I HALINĘ CSÚCS LÁSZLÓNÉ

KRÓL I KRÓLOWA III BALU POLSKIEGO
2014

PRZYBYLI GOŚCIE, M.IN. K. KOWALSKA, K. SITKO, M. SAGUN-MOLNÁR, I. MOLNÁR, H. CSÚCS LÁSZLÓNÉ

PRZYBYLI GOŚCIE, M.IN. A. BUSKÓ Z MAŁŻONKĄ, E. MODRZEJEWSKA Z MĘŻEM

WITAMY

3 Nasze idy marcowe

Agnieszka Janiec-Nyitrai

KRONIKA

4 Budapeszt: Bal Polski - 2014

4 Lengyel Bái Budapestben

Nyitrai Zoltán

4 Walentynki w Újpeście

Asia Priszler

5 Lakitelek: Varsói felkelés, 1944

Nyitrai Zoltán

5 „Rozstrzelane miasta. Poznań-Budapeszt” w Mosonmagyaróvár

5 Rocznicą tragedii w kopalni Vasas

5 Választási tájékoztató Miskolcon

Fekete Dénes

5 A katyni kiállítás Miskolcon

Fekete Dénes

6 Miskolc - spotkanie przedwyborcze

6 Alex Szilasi i Tünde Trojan w Óbudai Társaskör

6 "Nem történik semmi kétszer"

Sárközi Edit

7 Wiosenny entuzjizm w Veszprém, nowe oblicze polsko-węgierskiej przyjaźni

Renata Winerowicz-Papp

8 Walne zebranie OSP

8 Beszámoló az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület

2013. évi tevékenységéről

Bazsóné Megyes Klára

9 Walne zebranie w SKP pw. św. Wojciecha

Monika Sagun-Molnár

9 Bal Przebierańców w przedszkolu parafialnym

s. Weronika Jaworska

10 Szymborska a Gdańskban

Karaba Márta Alexandra

Z ŻYCIA POLSKIEJ SZKOŁY NA WĘGRZACH

11 Dzieci ze Szkoły Polskiej na Węgrzech o polsko-węgierskiej przyjaźni

NA GRANICY KULTUR

12 Orawa w Budapeszcie

14 Cudowny obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem z kościoła św. Mikołaja w Brzezinach na Podkarpaciu

Agnieszka Szykuła - Żygawska

17 Święta Polsko-Węgierskiej Przyjaźni - Eger 2014

Bożena Bogdańska-Szadai

CO BYŁO, CO BĘDZIE

18 Co było, co będzie

REFLEKSJE

20 Między smokiem a dinozaurem

Agnieszka Janiec-Nyitrai

Nasze idy marcowe

Czy większość wydarzeń jest dziełem przypadku, wynikiem zbiegu okoliczności, rezultatem szczęśliwych bądź nieszczęśliwych decyzji, konsekwencją nie zawsze zabawnych żartów fortuny, następstwem nieoczekiwanych uwarunkowań i nieznanych do końca przyczyn? Czy może jednak wszystko odbywa się według z góry ustalonego planu, podlegając logice niedającej się ogarnąć ludzkim umysłem?

Miesiąc marzec zawdzięcza swoją nazwę starorzymskiemu bogowi wojny – Marsowi – i symbolizującej go planecie Mars. Właśnie w tym miesiącu zaczynały się wielkie rzymskie operacje wojskowe, wtedy Rzym zaczynał razem z wiosną co rok podbijać świat. Na 15 marca przypadały idy marcowe, starożytne rzymskie święto ku czci boga wojny. Właśnie w dniu idów marcowych, w 44 r. p.n.e., został skrytobójczo zamordowany Juliusz Cezar, któremu zadano 23 ciosy sztyltem. Tylko jedna rana była śmiertelna. Żaden z ponad 60 zdrajców nie zmarł śmiercią naturalną. Kto mieczem wojuje, ten od miecza ginie. Ci, którzy działali w interesie republiki, by ją uchronić, sami zostali przez nią zniszczeni.

Idy marcowe, rozniecające waleczny niepokój i bojowy entuzjizm odczyły się także niemal dziewiętnaście stuleci później w sercach młodych węgierskich patriotów. Wybuchła węgierska Wiosna Ludów. I znów obok pięknych kart z historii relacji polsko-węgierskich, zapisanych przez gen. Józefa Bema czy gen. Józefa Wysokiego, historia pokazała swoją wykrzywioną, groteskową twarz – w rosyjskich szeregach tłumiących powstanie węgierskie walczył przeciwko Węgrom późniejszy dyktator powstania styczniowego – symbol walk narodowowyzwoleńczych – Romuald Traugutt, który kilkanaście lat później sam stał się ofiarą rosyjskich represji.

Marzec już taki jest – jest mostem między zimą a wiosną, walką postu z karnawalem, logiczną logiką z logiką nielogiczną, bojem przypadku z przeznaczeniem.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

Március idusa, nálunk

Vajon az események többsége csupán a vak véletlen műve, az egymásra találó körülmények folyománya, a szerencsés vagy rossz döntések következménye, a sors nem mindig vicces tréfája, a váratlan körülmények és mindvégig ismeretlen hatások okozata? Vagy talán minden egy előre elrendelt terv szerint zajlik, amely emberi ésszel felfoghatatlan logika alapján van megalkotva?

Március hava az ókori hadistennek, Marsnak, és az őt jelképező Mars bolygónak köszönheti a nevét. Éppen ebben a hónapban kezdődtek a nagy római hadműveletek. Róma minden tavasszal nekilátott a világ meghódításának. Március 15-ére esett március idusa, a háború istenének tiszteletére rendezett ókori ünnep. Kr. e. 44-ben éppen március idusán gyilkolták meg alattomosan, 23 tőrűszúrással Julius Ceasart. Csak az egyik sebe volt halálos. A 60 összeesküvő közül egy sem természetes halállal halt meg. Aki kardot ragad, kard által vész el. Akik a Köztársaság érdekében, azt védelmezve cselekedtek, általa veszttek el.

Március idusa felszítja a háborús nyugtalanságot és a harcos indulatokat. Dübörgése mintegy 19 évszázaddal később is ott visszhangzott a fiatal magyar patrioták szívében. Magyarországon kiobbant a Népek Tavasza. És a történelem – habár a lengyel-magyar kapcsolatok viszonylatában gyönyörű lapokat engedett teleírni pl. Bem apó és Józef Wysocki tábornok révén – újfent megmutatta torz, groteszk arcát: a magyar felkelést elfojtó orosz hadseregben ott harcolt Romuald Traugutt, aki évekkel később, a nemzeti felszabadítási küzdelmek szimbólumát jelentő januári felkelés parancsnokaként maga is az orosz elnyomás áldozata lett.

A március már csak ilyen – tél és tavasz között átívelő híd, a nagybőjt harca a karnevállal, a logikus logika összezsapása a logikátlan logikával, a véletlen viadala a sorssal.

Janiec-Nyitrai Agnieszka

Budapeszt: Bal Polski - 2014

Polsko-węgierskie świętowanie ma swoje wielowiekowe tradycje. Obecny bal, który odbył się 15 lutego w Budapeszcie, był już trzecim Balem Polskim, który doskonale połączył tradycję z nowym obliczem kulturowym. Przybyli nań przedstawiciele starszej emigracji oraz osoby reprezentujące nowy nurt przybyszów z Polski. Tradycyjnie wraz z Polonią bawili się Węgrzy - nieocenieni przyjaciele i orędownicy spraw polskich nad Dunajem. Bal zaszczylicili swą obecnością przedstawiciele rządu oraz najwyższych władz miasta.

"Jest dla nas wielkim zaszczytem, że patronat honorowy nad naszym balem sprawują dr János Latorcai - wicemarszałek węgierskiego parlamentu, pan Roman Kowalski, Ambasador Polski na Węgrzech i pani Janina Sagatowska - senator RP. Patronat medialny przyjęła Telewizja Polonia, są też z nami przedstawiciele publicznej telewizji i radia węgierskiego. Tegoroczny Bal Polski ma swoje nadzwyczajne przesłanie. Cieszymy się niezmiennie, bo w tym roku po raz pierwszy w historii tutejszego parlamentaryzmu wybierany będzie rzecznik spraw polskich do Zgromadzenia Narodowego Węgier, a balem naszym uroczyste rozpoczynamy nasze wyborcze starania. Czynimy to z ogromną dozą optymizmu, którego doskonałym źródłem jest właśnie wspólna zabawa na Balu Polskim" - powiedziała otwierając Bal przewodnicząca Ogólnorajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech, dr Halina Csúcs Lászlón, której towarzyszył Ambasador RP na Węgrzech, Roman Kowalski. Odczytany został list wicemarszałka Zgromadzenia Narodowego Węgier, János Latorcaiego.

Bal, który odbywał się w sali prestiżowego Hotelu Hungaria w Budapeszcie upłynął w nadzwyczaj miłej atmosferze, konferansjerkę prowadziła Weronika Városi, wystąpił węgierski młodzieżowy zespół tańca akrobatycznego "4 Munkétás Dance", a muzycznie towarzyszył polski zespół "Music Band" z Lublina.

(b. fot. b.)

LENGYEL BÁL BUDAPESTEN

Immár harmadik alkalommal csendült fel a Niech żyje bal! című lengyel sláger a február 15-én megrendezett hagyományos lengyel bálon. A bál a régi és az új, a hagyományos és a modern jegyében került megrendezésre. A bál új helyszínén, a Hungária Hotel klasszikusan elegáns báltermében kapott helyet. Öröm volt látni, hogy a polónia régi, jól ismert tagjai mellett nagy számban jelentek meg új arcok, az utóbbi években Magyarországra költözött fiatal lengyelek. Hagyományosan, együtt ropták a táncot lengyelek és magyarok, a bálba ékelte kulturális programot modern, akrobatikus rock and roll táncelőadás színesítette, a budapesti 4 Muskétás Dance táncgyűttes előadásában.

Az idei bál fővédnökei Sagatowska Janina szenátor asszony, dr. Latorcai János, a magyar Országgyűlés alelnöke és Roman Kowalski lengyel nagykövet voltak. Nagy számban jelentek meg az eseményen a budapesti városvezetés, a magyar politikai élet és a gazdasági elit képviselői. A bál médiatámogatója a lengyel közszolgálati televízió, a TVP Polonia volt, de a helyszínén forgatott a magyar közszolgálati televízió Rondó stábja és a Magyar Rádió lengyel adásának szerkesztője, Bogdaniska-Szadai Božena asszony is. A nagy mediális érdeklődés hátterében állt az is, hogy a bál napján kezdődött a 2014-es magyar országgyűlési választások kampánynyitója. Mint köztudott, idén első alkalommal a lengyel nemzetiség is képviseltetheti magát a magyar Parlamentben, lengyel szószóló által. A lengyel listán első helyen álló dr. Csúcs Lászlóné bemutatkozására így ünnepélyes és vidám keretek között került sor. Az elnök asszony bálí megnyitóját feledhetlenné tette a bál megnyitásával egy időben olimpiai aranyérmet szerező lengyel síugró, Kamil Stoch fenomenális teljesítménye. Ezt követően fergeteges hangulatban kezdődött a bál, és folytatódott a mulatság. A zenét lengyel, olasz, angol örökzöldek formájában a lublini Music Band zenekar szolgáltatta.

Köszönet illeti az Országos Lengyel Önkormányzat munkatársait fáradhatatlan munkájukért, mellyel megszervezték a bált. Dr. Csúcs Lászlónénak azt kívánjuk, hogy a lengyel nemzetiség képviselete során Kamil Stoch sikereihez hasonló eredményeket érjen el. A táncoslábú lengyelek és magyarok, valamint a jó hangulatra vágyók számára azt kívánjuk, hogy találkozzunk jövőre ugyanitt! - „Bo życie, bo życie to bal.”

Nyitrai Zoltán

Walentyńki w Újpeszcie

14 lutego, dzień urodzin św. Walentego, patrona zakochanych, w Újpeszcie obchodzimy już po raz piąty. Na lekcji języka polskiego w Szkole Polskiej w Újpeszcie uczniowie układali krótkie wierszyki do tematu Miłość niejedno ma imię, np.: „Buziaki w Walentyńki dla każdej dziewczynki” - zadeklarował Etele, „W Walentyńki są morowe dziewczynki” - zachwycał się Bálint. Wieczorem zaś bawili się dorośli. Był konkurs na najbardziej zakochaną parę.

Wszyscy zostali obdarowani serduszkami z marcepana i różyczkami.

Asia Priszler

Lakitelek: Varsói felkelés, 1944

A magyar iskolákban nem tanítják, ezért nagyon kevesen tudnak arról, hogy az 1944. augusztus 1-jén kirobbant varsói felkelésnek jelentős magyar vonatkozása van. Erről és a lengyel-magyar barátság más aspektusairól szolt Szalai Attila, egykori varsói konzul előadása a lakiteleki Népfőiskolán. A keleti fronton megtizedelt magyar egységeket német utasításra Varsóhoz vezényelték, hogy vegyenek részt a város körülzárásában és a felkelés leverésében. A magyar egységek parancsnoka, Lengyel Béla altábornagy, részt vett a város körülzárásában, azonban kategorikusan elutasította a magyar fegyverek lengyelek ellen fordítását, sőt, titokban a magyar tábori kórházban ápolták a (magyar katonáknak álcázott) lengyel sebesülteket. A német vezetés többször is arra panaszkodott Berlinben, hogy a körülzárt Varsóba akadálytalanul jut el a felkelőknek küldött utánpótlás a magyar vonalakon keresztül. Másik példája a lengyel-magyar együttműködésnek szintén egy német panaszlevélén keresztül érhető tetten. Ebben a levélben a

németek arra panaszkodnak, hogy amikor együtt járőröznek a magyar katonákkal, akkor is csak a németeket éri lengyel támadás. A németek a megszállt területeken betiltották a lengyel himnuszt. Akit azon kaptak, hogy a himnuszt énekli, akár halálbüntetésre is számíthatott. 1944 nyarán és őszén, Varsó környékén egyetlen helyen lehetett csak büntetlenül énekelni a lengyel himnuszt – a magyar katonai táborban. A lengyelek segítségével rajtakapott magyar katonákat a németek a helyszínen kivégezték. Mikor Szalai Attila meglátogatta a magyar katonasírokat, egy ízben három fiatal leányt látott imádkozni a sírok mellett. Az imádság végén megszólította a lányokat, érdeklődve, hogy netán ismerték-e az elhunytat: „Nem, de már az édesanyánk is hordott friss virágot a sírra. Azt mondta, hogy jó ember volt.” Kowalski nagykövet úr nemrég egy interjúban azt mondta: „Jó lengyelnek lenni Magyarországon”. A magunk részéről csak annyit tehetünk hozzá, hogy magyarok is jó lengyel Lengyelországban.

Nyitrai Zoltán

„Rozstrzelane miasta. Poznań-Budapeszt” w Mosonmagyaróvár

19 lutego w Mosonmagyaróvár Ambasador Roman Kowalski uroczyscie otworzył wystawę „Rozstrzelane miasta. Poznań-Budapeszt”. Wystawa przedstawiająca wspólną polsko-węgierską historię 1956 r. została przygotowana przez poznański oddział IPN oraz Instytut Kultury Węgierskiej w Warszawie. Od 2011 r. była ona prezentowana z wielkim sukcesem w wielu miastach na Węgrzech - ostatnio w Sopron, Kapuvár i Sárvár. Wystawa ta cieszy się ogromnym zainteresowaniem zarówno wśród Węgrów, jak i wśród węgierskiej Polonii. Tak było i tym razem. Jednocześnie wizyta Ambasadora w Mosonmagyaróvár stała się doskonałą okazją do rozmów z burmistrzem miasta Istvánem Nagyem, otwartym na pogłębianie przyjaźni polsko-węgierskiej. W najbliższym czasie w Mosonmagyaróvár planowana jest seria wykładów historycznych, skierowanych do uczniów szkół średnich, która ma przybliżyć dzieje polsko-węgierskiej przyjaźni, a także same wydarzenia 1956 roku na Węgrzech i w Polsce.

(red. na podstawie <http://www.budapeszt.msz.gov.pl>)

Rocznica tragedii w kopalni Vasas

18 lutego, w 28. rocznicę katastrofy w kopalni Vasas w Pécs, w której zginęło również pięciu polskich górników, został wmurowany kamień węgielny pod pomnik upamiętniający tragedię. W budowę pomnika zaangażowały się także polskie Ministerstwo Gospodarki, kompanie węglowe oraz Związek Zawodowy Górników w Polsce. W uroczystości wziął udział już po raz kolejny Ambasador Roman Kowalski. W swoim przemówieniu podziękował za to, iż Węgrzy wciąż pamiętają o Polakach, którzy ponieśli śmierć w 1986 roku i podkreślił, jak istotną rolę odegrali polscy górnicy w drodze do wolności. Rząd Węgier reprezentował sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, János Fónagy.

(red. na podstawie <http://www.budapeszt.msz.gov.pl>)

Választási tájékoztató Miskolcon

Az Országos Lengyel Önkormányzat 2014. február 22-én, délután tartotta Miskolcon a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében élő lengyel nemzetiségiek számára a 2014. évi parlamenti és önkormányzati választásokkal kapcsolatos tájékoztatót. Az Ávasi Gimnázium színháztermébe a vidékieket egy-egy autóbusz hozta megynk északi, illetve déli részéről.

A kampányfilm megtekintése után Dr. Csúcs Lászlóné országos elnök számolt be az önkormányzat munkájáról, majd Dr. Péteri Attila, a Nemzeti Választási Iroda munkatársa ismertette a jogszabályokat. Elmondta, hogy a lengyelek, regisztrálás után tavasszal a Parlamentbe szósólót küldhetnek, illetve ősszel a települési lengyel önkormányzati képviselőkre szavazhatnak. A szósóló állításának joga az Országos Lengyel Önkormányzaté, amit már meg is tett. A települési önkormányzatok képviselőire ott szavazhatnak, ahol a 2011-es népszámláláskor legalább 30-an vállalták lengyelségüket.

A hivatalos programot kulturális műsor követte, ahol többek között fellépet a Drenka Polska énekegyüttes, illetve az Edelényi Lengyel Tánccsoport. A rendezvény végén lehetőség volt a regisztrációra is, melyet többen ki is használtak.

Özv. Feledy Gyuláné és lánya, Ágnes, is kitöltötte a nyomtatványt. Ők február 11-én – a lengyel konzul úr miskolci fogadóóráján – másik nyomtatványt is kitöltöttek, ugyanis a lengyel törvények változása miatt lehetőség nyílt lengyel állampolgárságuk visszaállítására. Nem volt nehéz ügy, hiszem mindketten Lengyelországban születtek, és 1955 májusában jöttek át Magyarországra. Az akkori magyar hatóságok minden lengyel okmányukat elvették, és magyarokkal látták el őket. Most itt az alkalom az eredeti helyzet visszaállítására. Ők éltek vele!

Fekete Dénes

A katinyi kiállítás Miskolcon

A kommunista diktatúra áldozatainak emléknapiján – február 25-én – a Polgármesteri Hivatal előterében ezzel a kiállítással állított emléket a város a mintegy százezer ártatlan áldozatnak. Köszöntőt Dr. Kriza Ákos polgármester mondott, majd Roman Kowalski, a Lengyel Köztársaság Magyarországra akkreditált nagykövete nyitotta meg a kiállítást. Többek között elmondta, hogy minden népnek megvan a maga Katinyja. Ezeket fel kell tární és tisztázni kell. E nélkül nincs megbocsátás, megbékélés és nem teremődik meg a bízalom légköre. A húsz fekete vásznon meglevenednek a hadifogoly lengyel katonatisztek 1940-es kegyetlen lemészárlásának eseményei. Megismerhetjük a szovjet vezetés döntéseit az ügyben, majd a viselkedését – a makacs tagadástól a beismerésig. Megrázó képsorok, szigorúan csak nagykorúaknak! A megnyitó utáni kötetlen beszélgetésen a polgármester úr biztosította Bárcziné Sowa Halinát, a Miskolci Lengyel Önkormányzat elnökét, hogy még az idén tavasszal felállításra kerül a városközpontban a katinyi emléktábla, mely Limanowában készül. A kiállítás megtekinthető 2014. március 31-ig.

Fekete Dénes

Miskolc - spotkanie przedwyborcze

22 lutego w sobotę w Miskolcu z inicjatywy Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech i przy współudziale miejscowego SNP odbyło się spotkanie przedwyborcze, w którym uczestniczyli przedstawiciele najstarszej na Węgrzech historycznie Polonii z woj. B-A-Z, w sumie zjechało około stu osób. Meeting rozpoczęła projekcja specjalnie przygotowanego przez OSP na kampanię wyborczą filmu pt. "Dobrze być Polakiem na Węgrzech". Następnie przewodnicząca OSP, dr Halina Csúcs Lászlóné złożyła sprawozdanie z działalności tego samorządu. Bardzo cennym okazał się udział w spotkaniu dr Attili Péteriego, przedstawiciela Narodowego Biura Wyborczego w Budapeszcie, który przybliżył zebrany przepisy prawa wyborczego, ze szczególnym uwzględnieniem wyborów rzecznika polskiej narodowości do Zgromadzenia Narodowego Węgier. Polskie tańce ludowe zaprezentował młodzieżowy zespół tańca ludowego z Mucsony, wystąpił również polonijny zespół wokalny "Polska Drenka" i zespół "Fortuna", grupa taneczno-muzyczna z Miskolca. Spotkanie okazało się być bardzo udanym, swój udział w wyborach narodowościowych zarejestrowało wiele osób, a rozmowom kuluarowym nie było końca. Kolejne spotkania przedwyborcze zaplanowano w Szolnoku, Szentendre, Budapeszcie, Győr i Veszprém.

(b. fot. B. Pál)

Miskolc, választási találkozó

Az Országos Lengyel Önkormányzat kezdeményezésére, a helyi LNÖ közreműködésével február 22-én (szombaton) választási gyűlés zajlott Miskolcon, a B-A-Z megyei – történetileg legrégebbi – polóniai közösség képviselőinek részvételével. Összességében körülbelül százan gyűltek össze. A találkozó az OLÖ – kifejezetten a választási kampányra készített – "Jó lengyelnek lenni Magyarországon" című filmjének vetítésével kezdődött. Ezt követően az OLÖ elnöke, dr. Csúcs Lászlóné Halina asszony beszámolót tartott az országos önkormányzat működéséről. Nagyon értékesnek bizonyult dr. Péteri Attila, a budapesti Nemzeti Választási Iroda képviselőjének részvétele a találkozón. Érthetően elmagyarázta az összegyűltekné a választási törvény előírásait – a lengyel nemzetiség szószólójának a Magyar Országgyűlésbe történő küldésére különös tekintettel. Később a mucsonyi ifjúsági táncegyüttes lengyel táncokat mutatott be. Fellépett a Polska Drenka énekegyüttes, valamint a miskolci táncos-zenés Fortuna együttes is. A találkozó igen sikeresen zárult: sokan regisztráltak a nemzetiségi választásokra, a beszélgetéseknek pedig nem akart vége szakadni. A következő választási találkozók Szolnokon, Szentendrén, Budapesten, Győrött és Veszprémben lesznek.

(b. fot. B. Pál)

Alex Szilasi i Tünde Trojan w Óbudai Társaskör

21 lutego w Budapeszcie w Óbudai Társas-kör odbył się ciekawy polski wieczór poetycko – muzyczny, opatrzony tytułem "Nic dwa razy się nie zdarza", podczas którego z dużym powodzeniem z recytacjami wystąpiła nasza polonijna koleżanka Tünde Trojan i wybitny węgierski pianista, znakomity wykonawca m.in. muzyki polskiej, Alex Szilasi. W programie znalazły się utwory współczesnej literatury polskiej i polska muzyka. Na widowni zasiadli Polacy i węgierscy sympatycy polskiej sztuki, wśród nich obecny był kierownik Referatu Konsularnego Ambasady RP w Budapeszcie Andrzej Kalinowski.

(b.)

„NEM TÖRTÉNIK SEMMI KÉTSZER”

**Trojan Tünde előadóművész és Szilasi Alex zongoraművész
estje Óbudán**

Február 21-én az Óbudai Társaskör nagyterme adott helyet a legkiválóbb lengyel költők és az ugyancsak legkiválóbb lengyel zeneszerzők műveiből összeállított estnek, Óbuda-Békásme-gyer Lengyel Nemzetiségi Önkormányzatának szervezésében. A termet zsúfolásig megtöltő nézők között az előadást a Lengyel

Köztársaság budapesti konzulja, Andrzej Kalinowski is megtisztelte jelenlétével.

Mintha csak egy polgári lakás szalonjában lennénk, mondjuk Krakkóban, valamikor a múlt század 70-es, 80-as éveiben. Az egyik sarokban zongora, a másikban állólámpa, a kerek asztalon csipketerítő, a bútorok ugyan már kissé kopottak, de még mindig eleganciát sugároznak.

Majd megelevenedik a kép, és Trojan Tünde hangja által Zbigniew Herbert, Wisława Szymborska, Czesław Miłosz, Sławo-

mir Mrozek és Tadeusz Rózewicz remekműveinek szereplői töltik be a teret étellel: fiatalok és idősek, férfiak és nők, gyermekek, állatok, rosszak és jók, elesettek és magabiztosak, angyalok és Isten is megszólal – zeng az egész világ, s felcsendül a muzsika is.

Az előadás prózai része – az előadó szavaival szólva – egy imával, Herbert Breviárium 1. c. versével kezdődött és Miłosz Az angyalokról c. versének gyönyörű, optimista soraival fejeződött be: „tüstént virrad egy újabb nap, tedd meg, mi tőled telik.”

A műveket hol magyarul, hol lengyelül hallhatta a közönség, kivétítőn lehetett követni a fordításokat, de Szymborska: Pogrzeb/Temetés című írását Trojan Tünde különleges módon, két nyelven – ő fogalmazott így – tolmácsolta.

A műsor összeállítása során azért ezeket a műveket választottam ki, mert úgy éreztem, hogy belőlük a szerzők gondolatai által választ kaphatunk a körülöttünk zajló élet elejére, közepére és végére is – válaszolta Trojan Tünde arra a kérdésemre, hogy milyen szempont alapján válogatott erre az estére. Az írások elhangzásának sorrendje is ezt az elgondolást követte, de meg kell jegyeznem, hogy sok mű maga találta meg a helyét a műsor-folyamban – folytatta.

A próza mellett megkapó és izgalmas volt a műsor zenei oldala is. Chopin: Largo-jával indult és szintén egy Chopin művel, a Berceuse op. 60-nal reagált a záró versre. Közöttük még öt Chopin-darab, két Leschetizky-mű és Paderewski A vándor dala c. alkotása hangzott el az este folyamán. Ugyancsak Trojan Tündétől tudtam meg, hogy az irodalmi művekhez maga a zongoraművész, Szilasi Alex válogatta a zenét, miután megkapta a szövegeket. Sok-sok együttpróbálás után alakult ki a végleges zenei sorrend is, s Szilasi Alex külön figyelmet fordított arra, hogy mindig az elhangzott szövegből induljon a zene – fejtette ki a művész.

A másfél órás, szünet nélküli előadás nem engedte, hogy a közönség figyelme egy pillanatra is elkalandozhasson a mély, de időnként humoros és ironikus gondolatok és a csodálatos zene keltette feszültség miatt. A nézők úgy érezhették, hogy varázslat történt velük; a művészek erre az időre lengyel ismerőseik, barátaik, rokonaik körébe, Lengyelországba repítették őket!

Sárközi Edit

Tisztelt Egyesületi Tagok!

Tisztelt Barátaink!

A Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület köszönetét fejezi ki támogatóinak az eddig nyújtott anyagi segítségért és kéri, hogy az idén is támogassák az Egyesületet személyi jövedelemadójuk 1%-ával annak érdekében, hogy az Egyesület idején terveit megvalósíthassa.

Nyilatkozatukban, kérjük, adják meg az Egyesület nevét, címét és adószámát az alábbiak szerint:

19000943-1-41

Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület

1051 Budapest, Nádor u. 34. II/L.

Egyéb támogatásukat is köszönettel fogadjuk.

Bankszámlaszámunk: OTP V. Ker. fiókja

1052 Budapest, Deák F. u. 7-9

1170500820012759-00000000

Szanowni Państwo!

Drodzy Przyjaciele!

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Józefa Bema wyraża serdeczne podziękowanie wszystkim darczyńcom za dotychczasowe dotacje. Równocześnie gorąco prosimy o przekazywanie 1% podatku osobowego na cele Stowarzyszenia także i w tym roku.

W oświadczeniu podatkowym należy podać nazwę Stowarzyszenia, adres oraz numer podatkowy:

19000943-1-41

Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület

1051 Budapest, Nádor utca 34. II. 1

Z radością przez cały rok przyjmujemy także inne dotacje, które można wpłacać na numer konta bankowego:

OTP V. ker. fiókja

1052 Budapest, Deák Ferenc utca 7-9

1170500820012759-00000000

Wiosenny entuzjazm w Veszprém, nowe oblicze polsko-węgierskiej przyjaźni

Wiosna kojarzy się nam z odnową, przebudzeniem, chęcią do działania. Myślę, że nasze marcowo-kwietniowe programy bardzo dobrze ten nastrój odzwierciedlają.

Planowana na 8 marca, w sam Dzień Kobiet, wycieczka do Győr ma na celu sprawienie przyjemności naszym polonijnym paniom. Tradycyjnie już postaramy się, by było na niej coś dla ducha: tym razem - zwiedzanie opactwa w Pannonhalma oraz starówki w Győr, akcent patriotyczny - oddanie hołdu przyjaźni polsko-węgierskiej i złożenie wienca pod Drzewem Przyjaźni obu narodów. Nie zabraknie też strawy dla ciała i radosnych wspólnych przeżyć w towarzystwie polonusów z Győr i przy wtórze piosenek, wykonanych przez chór Akkord.

Z okazji Dnia Przyjaźni Polsko - Węgierskiej władze miasta Veszprém, biuro Kontaktpont oraz nasz samorząd podjęły się prawdziwie nowatorskiej inicjatywy na dużą skalę: świętowania z polską młodzieżą zaprzyjaźnionych szkół naszego miasta.

Cztery szkoły, które mają kontakty z polskimi partnerami, zaprosiły je na obchody tego ważnego święta. Przyjedzie do nas młodzież z Krakowa, Rzeszowa, Bolesławca Śląskiego i oczywiście

partnerskiego Tarnowa.

W ramach obchodów Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej przewidziane są: zwiedzanie miasta na wesoło, połączone z konkursami i nagrodami dla najlepszych grup, artystyczna prezentacja uczniów szkół polskich i węgierskich, gastronomiczny pokaz smakołyków obu krajów oraz koncert zespołu Hungarica, znanego ze swych polskich sympatii i mającego w swoim repertuarze polskie utwory.

Udział w uroczystościach zapowiedzieli między innymi wicepremier dr Tibor Navracsics, dyrektor międzynarodowego wyścigu kolarskiego, prowadzącego z Veszprém do Tarnowa – Tomasz Wójcik, a także prezydent miasta Veszprém, Gyula Porga.

Kolejnym powiewem entuzjazmu i młodości jest wyścig kolarski, wiodący z Veszprém, przez Słowację i Czechy do polskiego Tarnowa. Jest to impreza na skalę międzynarodową, łącząca kolarzy z wielu krajów.

Prezentacja wyścigu i przedstawienie jego węgierskiego etapu, odbywającego się na terenie komitatu Veszprém, nastąpi prawdopodobnie w okolicach Dnia Przyjaźni Polskiej i Węgierskiej, ponieważ sam wyścig jest wyrazem przyjaźni i współzawodnictwa między wieloma narodami świata

Renata Winerowicz-Papp

Walne zebranie OSP

28 lutego odbyło się pierwsze w tym roku walne zebranie Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech. Na zebraniu obecne było również kierownictwo Szkoły Polskiej na Węgrzech oraz Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha.

Radni, między innymi, przyjęli sprawozdanie o realizacji budżetu na rok ubiegły oraz budżet na rok 2014, a także plan inwestycyjny na tenże rok.

Na wniosek Komisji Kulturalnej ogłoszony został konkurs na wspieranie organizacji cywilnych oraz osób prywatnych. Ogłoszono także konkurs na stanowisko kierownika Biura OSP.

Radni omówili problemy związane ze zbliżającym się Dniem Przyjaźni Polsko – Węgierskiej, kórego centralne obchody odbędą się w tym roku w Egerze, a także stan przygotowań do Święta Węgierskiej Polonii, które obchodzone będzie w Miskolcu. Jednym z głównych tematów obrad były zagadnienia związane z wyborami narodowościowymi i kampanią wyborczą.

(v)

OLŐ közgyűlése

Február 28-án megtartotta idei első rendes közgyűlését az Országos Lengyel Önkormányzat Testülete. 15 képviselő volt jelen, így a közgyűlés határozatképes volt. Jelen volt a Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolának, valamint a Lengyel Közművelődési Központnak az igazgatója is.

A képviselők többek között elfogadták a múlt évi költségvetési előirányzat teljesítéséről szóló beszámolót, valamint a 2014. évi költségvetési előirányzatot, továbbá a 2014. beruházási tervet.

A Kulturális Bizottság indítványozására az OLŐ pályázatot hirdet civil szervezetek és magánszemélyek támogatására. Ezen kívül az OLŐ pályázatot hirdet az OLŐ Hivatala hivatalvezetői munkakörének a betöltésére.

A képviselők a közeledő Magyar-Lengyel Barátság Napjáról is beszéltek, aminek a központi ünnepei az idén Egerben lesznek, továbbá a Lengyelség Napja előkészületeiről, amely ebben az évben Miskolcon kerül megrendezésre. A közgyűlés egyik legkiemelkedőbb témája a nemzetiségi választási kampány és az ezzel kapcsolatos kérdések voltak.

(v)

Beszámoló az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület 2013. évi tevékenységéről

A 2004. október 4-én megalakult Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Közhasznú Egyesület célja elsősorban a lengyel és magyar nép történetében fellelhető közös pontok feltárása, bemutatása, a lengyel kultúra, irodalom, művészetek megismertetése, a lengyel hagyományok megőrzése. Programjainkkal megnyertük az Erden és környékén, többnyire magyar családi kötelékben élő lengyeleket éppúgy, mint a két nemzet története, kultúrája iránt érdeklődő magyar nemzetiségű polgárokat.

Hisszük és valljuk, hogy civil szervezetként sokat tehetünk a két nép barátságának elmélyítése érdekében. Kulturális előadásokat szervezünk, képzőművészeti és történeti kiállításoknak adunk teret, de kapcsolatot tartunk lengyelországi kulturális egyesületekkel is.

Létszámunk néhány éve stagnál, 2013. év végén 54 fizető tagunk volt. Bár vannak lemorzsolódások, de mindig jönnek új tagok is. Rendezvényeinken, programjainkon azonban nemcsak tagjaink vesznek részt, hanem számos egyéb érdeklődő is megjelenik.

2013. bizonyos szempontból a változások éve volt: vezetőségválasztásra került sor, melyet jó néhány adminisztrációs változás követett.

Január 26-án került sor az éves közgyűlésünkre, ahol a tagság elfogadta az elmúlt évi tartalmi beszámolót, a közhasznúsági jelentést és a 2013. évi munkatervet. Ekkor került sor a következő 4 éves ciklus vezetőségének a megválasztására is. Ennek során vezetőségünk névsora a következőképpen alakult:

elnök: Bazsóné Megyes Klára, tagok: Baka Györgyi, Kelemen Mária, Pauer Béla, Sebestyénne Majchrowska Éwa. A vezetőség később alelnökké választotta Sebestyénne Majchrowska Ewát, titkárrá Pauer Bélát. Pénzügyeinket továbbra is Bolla Imréné intézi.

Ezt követően elindítottuk az egyetlen bejelentésre kötelezett változásnak az adminisztrációját: az elnök személyének változását kellett a Budapest Környéki Törvényszéknek bejelenteni. Hosszas levelezgetés, telefonálgatás után szeptemberre (!) sikerült az ügyet elintézni. Az elhúzódnak nagy jelentősége volt, hiszen addig pl. nem tudtunk a bankban intézkedni, pályázni stb.

A vezetőség egy része részt vett a civil szervezetek továbbképzéseiben.

A tartalmi munkát a pénzügyek pontos intézésével, pályázatok megírásával segítettük. A tagdíjakat az év első felében befizette a tagság nagy része, de voltak elmaradások. Ezért megkérdeztük azokat a tagjainkat, akik nem fizettek (néhányan már évek óta!), hogy tagjaink kívánnak-e maradni, amit a tagdíj befizetésével bizonyíthattak.

Továbbra is támaszkodunk a Csuka Zoltán Könyvtár infrastruktúrájára, de jó kapcsolatunk van az Érdi Lengyel Önkormányzattal, a Szent Mihály Alapítvánnyal, az Országos Lengyel Önkormányzattal is. A Diósi Társaskör rendezvényein is részt vesz tagjaink egy része, pl. Zsille Gábor és dr. Kovács István előadásain.

Három pályázatot írtunk: a város önkormányzatánál nyertünk 150 ezer Ft-ot, a NEA-hoz benyújtott működési célú, valamint szakmai pályázatunk az első szűréseken átesett, végső eredményünk még nincs.

A 2013. évben megvalósult programjaink voltak:

Január 26. Vezetőségválasztó közgyűlés

Március 15. Koszorúzás

Március 23. Hagyományos lengyel húsvéti rendezvény

Április 13. Cséby Géza: Sors – címerkép c. könyvének bemutatója

Május 1-3. Csatlakozás a Lengyel Ház és Templom Lengyel Alkotmány Ünnepe alkalmából tartott rendezvényeihez

Június 1-2. Kirándulás lengyel menekülttáborok nyomában: Zemplén – Sárospatak, Királyhelmece, Sátoraljaújhely, Mád.

Június 20-23. Rege Béláné, Bazsóné, Sebestyénne a testvérvárosi napokon meghívottként vett részt.

Július 27. Érd Óváros Szent Mihály Alapítvány, valamint Érd-Óváros lakosságával együtt a Mohácsra induló, II. Lajos király által vezetett magyar és lengyel segédcsoport egyesülésének 487. évfordulója alkalmából ünnepség,

Augusztus 16-19. Kirándulás Lengyelországba – Krosno, Iwonice-Zdrój, Sanok, Bártfa (Balassi Bálint nyomában, valamint emlékezés az I. világháború hőseire)

Augusztus 31. Koszorúzás id. Antall József és Baló Zoltán ezredes sírjánál

Szeptember elején: részvétel az Érdi Napokon

Szeptember 14. az Emlékezés c. könyvről és a Magyar szív c. filmről G. Lubczykkal beszélgettünk.

Október 23-24. Részvétel az 1956-os magyar forradalom megemlékezésén, Érden.

November 12. Lengyelország diplomataszemmel: beszélgetés dr. Molnár Imrével, a külügyminisztérium munkatársával

December 8. Karácsonyi rendezvény az Érdi Lengyel Önkormányzattal együtt, hagyományos lengyel karácsonyi ostrom.

Az egyesület kommunikációja jónak mondható: a könyvtár honlapján elérhetőek az információink, levelezőlistát működ-tetünk. A helyi újság és tévé, valamint az országos lengyel lap, a polonia.hu is közli híreinket, tévészereplések:

<http://erdhirado.hu/erd-tv/erd-tv-fenykep-2013-03-26>

<http://www.erdhirado.hu/erd-tv/erd-tv-hirado-2013-12-10>

<http://www.erdhirado.hu/erd-tv/erd-tv-negyszem-kozt-2013-11-15>

<http://www.erdhirado.hu/erd-tv/erd-tv-hirado-2013-11-13>

<http://www.erdhirado.hu/erd-tv/erd-tv-negyszem-kozt-2013-08-08>

<http://www.erdhirado.hu/erd-tv/erd-tv-nyari-pano-rama-2013-07-29>

<http://www.erdhirado.hu/erd-tv/erd-tv-hirado-2013-03-25>

<http://www.erdhirado.hu/erd-tv/erd-tv-negyszem-kozt-2013-02-04>

Bazsóné Megyes Klára elnök

Walne zebranie w SKP pw. św. Wojciecha

21 lutego w Domu Polskim odbyło się walne zebranie członków Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha. Głównym celem zebrania było zatwierdzenie zmian statutowych zgodnie z nowym prawem węgierskim. Od 15 marca wchodzi w życie ponowne zmiany prawne, które wszystkie stowarzyszenia użyteczności publicznej będą musiały wprowadzić w życie w przeciągu dwóch lat. Na zebraniu zostały też zatwierdzone programy kulturalne na 2014 r., o których pisaliśmy już w poprzednim numerze „Polonii Węgierskiej” oraz projekt budżetu. Odczytane też zostały informacje o przyznanych dotacjach z węgierskiego Ministerstwa Zasobów Ludzkich na niektóre programy. Według nowych zasad w przyszłości dotacje przyznawane będą organizacjom społecznym, które posiadać będą odpowiednie poparcie społeczne. Brana będzie pod uwagę wielkość wpływów z 1% podatków, wielkość składek oraz liczba zarejestrowanych wolontariuszy. Fakt ten zmobilizuje organizacje do uaktywnienia się w swoim środowisku. Na zebraniu przyjęto także nowych członków Stowarzyszenia. Z racji tej, że Dom Polski jest naszym wspólnym dobrem polonijnym, ogłosiliśmy wiosenną akcję porządków na posesji, która odbędzie się 5 kwietnia, w sobotę. Po wspólnej pracy zorganizujemy piknik. Zebranie zakończyło się informacjami na temat zbliżających się wyborów do Parlamentu i samorządów - zachęcaliśmy członków stowarzyszenia do wpisywania się na listę polskiej narodowości. Następne zebranie przewidujemy w miesiącu maju.

Monika Sagun-Molnár

Bal Przebierańców w przedszkolu parafialnym

W sobotę 15 lutego w przedszkolu działającym przy polskiej parafii w Budapeszcie w Domu Polskim na dużej sali odbył się Bal Przebierańców dla dzieci przedszkolnych i ich rodziców. Dzieciaków przyszło sporo - ponad 20, wszyscy byli przebrani za postacie z bajek. Na bal zostali zaproszeni nasi dobrodzieje, dzięki którym w każdą sobotę od 10 do 13 mogą odbywać się zajęcia. Dzieci nie dały naszym gościom spokoju. Ponieważ nie przyszli w strojach karnawałowych, zostali wymalowani przez przedszkolaków specjalnie na tę wyjątkową okazję. Dzieci przygotowały dla dobrodziejów polskie tańce jak krakowiak oraz zabawy przy akompaniamencie fortepianu. Później razem bawiliśmy się przy dźwiękach dziecięcych piosenek, a dzieci uczestniczyły w różnych konkursach przygotowanych na tę okazję. Dziękujemy dobrodziejom za przybycie i wspieranie naszego przedszkola w Domu Polskim.

tekst i zdj. s. Weronika Jaworska

Szymborska a Gdańskban

Ismerjük Wisława Szymborskát, tudjuk, hogy Nobel-díjas lengyel költő, tudjuk, miért érdemel tiszteletet és elismerést. De vajon azt tudjuk-e, hogy mitől szeretetreméltó, emberi, közeli? Erről tanúskodik számos anekdota, melyek által közelebből is megismerhetjük őt, megtudhatjuk, hogy mit szeretett, mit nem, mi érdekelte. Ezeket és még sok más érdekességet osztott meg velünk Anna Hojwa, krakói idegenvezető február 26-án, szerda este a Gdańsk könyvesbolt-büfében.

A kulturális és gasztronómiai élvezeteket nyújtó lengyel helyet Marzena Jagielska és férje, Szepessy Ákos képzőművész nyitotta meg körülbelül egy hónapja Budán, a Bartók Béla út 46-ban. Itt a lengyel hering, zsíros kenyér, oscypek sajt, veszett kutya (málnaszörpös-tabascós vodka), kávé, tea és egyéb finomságok mellett lengyel könyveket és azok magyar fordításait is meg lehet vásárolni, illetve – ha nem találjuk a keresett könyvet – megrendelni. Tehát gasztronómia és kultúra egy helyen, ez utóbbi pedig nem merül ki csupán a könyvvásárlás lehetőségében – különböző eseményeket is terveznek. A Wisława Szymborska-est volt az első ilyen.

A kicsi, de stílusosan berendezett helyiség hamar megtelt lengyelekkel, magyarokkal és lengyel-magyarokkal – az esemény két nyelven, tolmácsolással folyt. Anna Hojwa az előadását (vagy talán helyesebb mesélésnek nevezni) diavetítéssel kísérte, és időnként versek felolvasásával szakitotta meg. Sok érdekes dolgot tudhattunk meg Szymborskáról. Talán nem mindenki hallotta, olvasta például azt, hogy a családjának van magyar vonatkozása: a nagyapja, Antoni Szymborski Bem József seregében szolgált. Vagy azt, hogy már az általános iskolai osztálytársai is nagy írói karriert jósoltak neki, ő maga pedig egy fogalmazásban megírta, hogy a Nobel-díjra pályázik. Ennek ellenére, amikor megkapta a kitüntetést, azt állította, hogy inkább a párja, Kornel Filipowicz érdemelné meg azt, és továbbra sem érezte magát egyenrangúnak kedves barátjával, a szintén Nobel-díjas Czesław Miłosz-sal. Filipowicz-csal egyébként évekig voltak együtt,

mégis külön lakásokban éltek és nem házasodtak össze. Szymborska az ő halála után írta a Macska az üres lakásban című híres verset, ami annyira személyes volt, hogy sose akarta nyilvánosan felolvasni. Egyébként sem szerette a nyilvános szerepléseket. Azt mondta, ha a pokolba kerül, ott biztosan egy örökké tartó szerzői esten kell majd a könyveit dedikálnia. Egyszer egy egész, előre bejelentett tévés stábot küldött el a lakásától, és csak ennyit mondott a kaputelefonba: „Az úrnő nem tartózkodik itthon”. Később azonban engesztelő ajándékot, egy doboz bonbot küldött Bronisław Majnak, aki a stábot szervezte, és egy versikét is csatolt hozzá: „Nyisd ki a dobozt, / edd meg a pralinét, / és bocsásd meg a hisztérika bűneit, / mert még maga Sztálin marsall / is elgyengült / a praliné látványára”. Szerette az édességet, az életet, az állatokat, a könnyed cseveket a barátaival, a tombolázást, de nem riadt meg a komoly témáktól sem, írt és beszélt a halálról, de amikor azt kérdezték tőle, mi legyen majd az utána hátramaradó holmikkal, csak legyintett – nem különösebben érdekelték a tárgyak. Csak bizonyos, mások számára talán jelentéktelennek tűnő holmikhöz ragaszkodott, például a régi képek-eslapokból és furcsa csecsebecskékből (pl. hajó alakú öngyújtó, levágott ujj alakú toll) álló gyűjteményéhez. A halála után komoly problémát okozott a sok díj, kitüntetés

megtalálása a költő lakásában – nagy rendetlenség volt nála. A Nobel-díj például egy ruhásszekrény mélyéről került elő. Megjelenése viszont sose volt rendetlen, még a legközelebbi barátai és a személyi titkára sem látta soha laza öltözékben, papucsban és smink nélkül. A körmeit pedig mindig rikító színűre festette. Ez előtt a szokása előtt tisztelegett az esten Anna Hojwa, élénk rózsaszín körmeivel.

Az estet egy kvíz kérdés zárta: „Ki volt Szymborska személyi titkára?” A hölgy, aki a leghamarabb feltette a kezét, és helyesen válaszolt, egy könyvet nyert a költő tréfás, kedves kollázsaival, melyekből kiállítás rendeztek Krakóban, ami Budapestre is ellátogat majd: április 23-án lesz a megnyitója a Platan Galériában. A jól sikerült est „hivatalos” része után kávé à la Szymborskáért, heringért, köleses sörért és könyvekért járultak a nézők a pulthoz.

Karaba Márta Alexandra, fot. A. Hojwa, /<http://vintagekrakow.blogspot.com>

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Országos Lengyel Önkormányzat pályázatot hirdet az **Országos Lengyel Önkormányzat Hivatala hivatalvezetői** munkakörének munkaviszony keretében történő, határozatlan időre szóló betöltésére.

Munkavégzés helye: Budapest, Állomás utca 10.

Foglalkoztatás jellege: heti 40 órás teljes munkaidőben.

Feladat: a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX törvény (a továbbiakban: „Njtv.”) 123. §-ában meghatározott feladatok ellátása.

Pályázati feltételek:

- igazgatásszervezői vagy állam- és jogtudományi doktori képesítés, okleveles közigazdász képesítés, vagy okleveles közigazgatási menedzser szakképesítés
- a pénzügyi források és a vagyon mértékének megfelelő vezetési-szervezési és pénzügyi-gazdasági ismeretek

- magyar nyelv anyanyelvi szintű ismerete
- magyar állampolgárság, cselekvőképesség, büntetlen előélet

Előnyt jelentő feltételek:

- közigazgatási vezetői gyakorlat
- közbeszerzési eljárások vonatkozásában szerzett gyakorlat
- lengyel és egyéb idegen nyelv ismerete

A pályázathoz csatolandó:

- részletes szakmai önéletrajz,
- szakmai program,
- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány (ha a pályázó erkölcsi bizonyítványhoz kötött munkakörben dolgozik, az erről szóló igazolás),
- a végzettséget igazoló okiratok hiteles másolatai,

Z ŻYCIA POLSKIEJ SZKOŁY NA WĘGRZECH

DZIECI Z POLSKIEJ SZKOŁY NA WĘGRZECH O POLSKO-WĘGERSKIEJ PRZYJAŹNI

„Przyjaźń znaczy niezawodność, miłość, wytrwałość i bezwzględną pomoc. No i wiele innych słów i uczuć. W przeszłości Polska i Węgry udawały sobie, że mogą na siebie liczyć w każdej sytuacji. Druga wojna światowa, średniowiecze, wzajemne wsparcie przez 1000 lat. Piastowie i Arpadowie, Karol Robert i Elżbieta Łokietkówna, Jadwiga, Stefan Batory (...) – oni wszyscy budowali tę przyjaźń.

Teraz my musimy. Od 2007 roku raz w Polsce, raz na Węgrzech obchodzony jest uroczystość Dzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej. Nasza szkoła też nam pomaga rozwijać na co dzień przyjaźń polsko-węgierską poprzez lekcje, rozmaite konkursy, kolonie w Polsce. Na koloniach poznajemy ludzi podobnych do nas, odnajdujemy podobieństwa między sobą, poznajemy się i dzięki temu te przyjaźnie mogą potem przetrwać jak u naszych przodków.

Przyjaźń znaczy altruizm, wsparcie, śmiech i braterstwo. Można mówić, że „musimy” utrzymywać tę przyjaźń, a może po prostu my chcemy ją utrzymywać, aby rozkwitła i stała się coraz silniejsza. Nie ma granic.”

Laura Benczes

„Myślę, że Dzień Polsko-Węgierskiej przyjaźni jest ważny, bo wtedy Polacy i Węgrzy mogą się spotkać i porozmawiać o tym, co oba narody łączy już od dawien dawna. Ważne jest, by dzieci i młodzież wiedziały, że kraje te zawsze mogły na siebie liczyć i pomagały sobie wzajemnie w trudnych chwilach.”

Viki Omernik

„Myślę, że ten dzień jest ważny nie tylko dla Polaków żyjących poza granicami Polski. Jest to dzień, w którym wspominamy naszych przodków, którzy razem walczyli w słusznej sprawie. (...) Łączy nas nie tylko wspólne cechy, ale także odwaga, wytrwałość, patriotyzm. Nie powinniśmy o tym nigdy zapominać.”

Gabriella Herczeg

„Myślę, że to jest bardzo ważny dzień, bo symbolizuje przyjaźń między polskim i węgierskim narodem. Co roku jest organizowany albo w Polsce, albo na Węgrzech. Myślę, że to ważny dzień także dla Polaków mieszkających na Węgrzech, a dzieci mogą poznawać wspólną kulturę polską i węgierską.”

Klara Koncsos

„(...) Z własnego doświadczenia wiem, że jak komuś powiem, że jestem pół Polką, to zawsze się uśmiechnie. Jestem dumna z tego, że nasze kraje łączy tak długa przyjaźń”

- nyilatkozat arról, hogy a pályázati anyagot az eljárásban résztvevők megismerhetik, illetve hozzájárul teljes pályázati anyagának a véleményező és döntéshozók részére való sokszorosításához és továbbításához,

- a gyakorlat igazolása

Munkabér: Mt. alapján

A hivatalvezetői munkakör vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségel jár.

Pályázati határidő: 2014. április 30.

Az állás betölthető: 2014. június 1. napjától

A pályázatot az Országos Lengyel Önkormányzat elnökének címezve az Országos Lengyel Önkormányzat Hivatalához (1102 Budapest, Állomás utca 10.) a fenti határidő lejártáig **személyesen** kell benyújtani.

Részletes információ a www.polenia.hu weboldalon és az Országos Lengyel Önkormányzat Hivatalában

„Mysle, ze ten dzien jest wazny nie tylko dla Polakow zyjacych poza granicami Polski. Jest to dzien, w ktorym wspominamy naszych przodkow, ktorzy razem walczyli w slusznej sprawie. (...) Laczy nas nie tylko wspolne cechy, ale takze odwaga, wytrwalosc, odwaga, patriotyzm. Nie powinniśmy o tym nigdy zapominać.”

„Mysle, ze ten dzien jest wazny, bo wtedy Polacy i Węgry mogą się spotkać i porozmawiać o tym, co oba narody łączy już od dawien dawna. Ważne jest, by dzieci i młodzież wiedziały, że kraje te zawsze mogły na siebie liczyć i pomagały sobie wzajemnie w trudnych chwilach.”

Orawa w Budapeszcie

2 marca w budapeszteńskim Domu Polskim z pomysłu Fiii (Óhegy 11) Polskiego Ośrodka Kulturalno-Oświatowego odbyła się bardzo interesująca prezentacja regionu Orawa. Rozpoczęła ją msza święta w kościele polskim, w której obok tutejszych wiernych uczestniczyli goście z Polski – przedstawiciele Orawy z panem Antonim Karlakiem, wójtem gminy Jabłonka na czele, któremu towarzyszyła delegacja tamtejszej elity kulturalnej i naturalnie znakomity zespół góralski pod kierownictwem Roberta Kowalczyka – dyrektora Orawskiego Centrum Kultury. Prezentację rozpoczął wykład i film o regionie. Następnie (z udziałem autorów) przedstawiono bardzo starannie wydaną książkę Nándora Udvarhelyiego pt. „Magyar szentek temploma” – Kościół węgierskich świętych, którą zdjęciami opatrzył Attila Mudrák, a całość dopełniała wystawa fotograficzna dotycząca kościoła węgierskich świętych w Orawce.

Nie wiem, czy państwo wiecie, że jeden z bez wątpienia ciekawszych „węgierskich” kościołów znajduje się w... Polsce. Mała miejscowość Orawka, niespełna cztery kilometry od przygranicznej Jabłonki, w niej wyjątkowy kościół, z listy światowego dziedzictwa kulturalnego. Zainteresowanie tym kościołem w węgierskich kręgach polonijnych wzrosło 20 września minionego roku, wówczas to w kościele Pijarów w

naszych czytelników poniżej pozwalamy sobie (w telegraficznym skrócie) o tym opowiedzieć.

Kościół orawczański p.w. Jana Chrzciciela był pierwszym katolickim kościołem parafialnym dwunastu wsi polskiej Orawy, założonych na przełomie XVI i XVII wieku, a jego budowa trwała od 1651 do ok. 1658 r. Konsekracja świątyni odbyła się w 1715 r. W pierwszej połowie XVII wieku panowie Zamku Oraw-

skiego, feudalni właściciele Orawy, (za wyjątkiem 20 posiadłości ziemiankich), wyznawali religię luterańską i założyli dwie luterańskie parafie. Z woli ludności północnej Orawy, sprzeciwiającej się tej wierze zaczął tu pracę duszpasterską polski ksiądz, pochodzący z podhalańskiego Ratułowa, Jan Szczepanowicz, który w 1648 r. osadził się w Orawce. Prymas Węgier powierzył mu duszpasterską opiekę nad wszystkimi katolikami orawskimi i mianował go proboszczem całej Orawy. W 1651 r. kościół otrzymał od króla Ferdynanda III 15-cetnarowy dzwon, w następnym roku Ferdynand IV darował kościołowi dwa następne dzwony. Zachował się tylko jeden z napisem: „Ferdynand IV król Węgier i Czech darował mię wszystkim katolikom Orawy 1652”. Jak dalej czytamy na wspomnianej stronie parafialnej budowę kościoła zaczęto od wieży, a kruchta pod nią służyła pierwotnie za kaplicę do odprawiania nabożeństw. Ołtarze są późnobarokowe. W ołtarzu głównym rzeźba Piety, a obok niej św. Stefan, św. Wojciech, św. Stanisław i św. Władysław. Na suficie i górnych częściach ścian namalowanych jest 14 wielkich obrazów, przedstawiających sceny z życia św. Jana Chrzciciela. Na całość wizerunków składają się 53 obrazy postaci świętych i królów. Życie czterdziestu z nich było związane z historią Węgier, 34 żyło w pierwszych stuleciach

Veszprém, ambasador RP na Węgrzech Roman Kowalski otworzył piękną wystawę zdjęć węgierskiego artysty fotografa Attili Mudráka, na której zaprezentowano kilkadziesiąt wielkoformatowych zdjęć węgierskich obrazów z tego wyjątkowego drewnianego kościółka. Na ponad 50 obrazach przedstawiono węgierskich świętych i błogosławionych. To największa taka kolekcja i najbardziej na północ wysunięte węgierskie miejsce kultu. Warto było zobaczyć wystawę w Veszprém, a teraz w Budapeszcie, bez wątpienia warto było też uczestniczyć w prezentacji Regionu Orawy. Prezentacja odbyła się przy akompaniamencie urokliwej muzyki w wykonaniu zespołu orawskich góralskich, w budapeszteńskim Domu Polskim zadbane również o promocję polskich smaków. Warto też poczytać o samym kościele, a nawet zatrzymać się tam przy okazji, by na własne oczy zobaczyć to nadzwyczajne miejsce. Warto też zajrzeć na stronę internetową parafii w Orawce, gdzie można odszukać bardzo wiele ciekawych informacji, a dla pobudzenia „apetytu”

państwowości Węgier, kiedy na tronie zasiadali królowie z rodu Arpadów. Wśród malowideł znalazło miejsce trzech polskich świętych: św. Kazimierz znany w historii z nieudanej wyprawy na Węgry w 1371 r. w celu objęcia tronu, ofiarowanego mu przez grupę magnatów zbuntowanych przeciw królowi Maciejowi, św. Świe rad, św. Benedykt przyszli na Węgry w czasie gdy Bolesław Chrobry zajął na krótko starą Słowację i zostali przyjęci do klasztoru Benedyktynów w Nitrze.

Po prawej stronie belki tęczowej widnieje herb wspomnianego prymasa Lippaya, po lewej Ferdynanda III. W 1728 r. do drewnianego kościoła dobudowano murowaną kaplicę pod wezwaniem Matki Boskiej Bolesnej. Posiada barokowy ołtarz z posągami Piety, eksponowanej obecnie

w ołtarzu głównym. W 1900 - 1901 r. przebudowano starą barokową wieżę w stylu pseudogotyckim wsuwając ją do nawy i zamieniając baniastą kopułę na iglicowe wieżyczki. No i jeszcze jedna ważna informacja: w czasie budowania i malowania kościoła, Orawka (połowa XVII wieku) należała do komitatu orawskiego, wchodząc w skład ówczesnego Królestwa Węgierskiego, i w 1920 r. została przyłączona do Polski, a dziś jest prawdziwą skarbnicą wpływów kultur byłego pogranicza. My, Polacy mieszkający na Węgrzech, wiele razy przejeżdżaliśmy i często przejeżdżamy w pobliżu tego miejsca, ale czy je znamy?

(oprac. b., fot. b.)

A SZŰZANYA CSODATEVŐ KÉPE A BRZEZINAI SZENT MIKLÓS-TEMLOMBAN, A LENGYEL KÁRPÁTALJÁN

Az 1700 körül keletkezett kép alkotója anonim maradt, ahogy az elhelyezésének körülményei is ismeretlenek. A rendelkezésre álló szűkszavú plébániai tudósítások szerint a győri katedrálisban található kép mintájára készült. A győri kép egy XVI. századi holland festő műve, és Írországból az onnan vallási üldözések elől elmenekült Lynch püspök hozta magával Magyarországra 1652-ben. A már Írországból kultusszal övezett kép 40 évvel később a győri katedrálisban volt, ahol 1697-ben, szent Patrik (Írország patrónusa) napján újabb csodás eset történt vele:

Mária könnyezni kezdett, a gyermek Jézus pedig véres verejtéket izzadt. Az esemény feltehetőleg összefüggésbe hozható az akkori írországi és magyarországi vallási üldözések okozta helyzettel. Abban az időben Lengyelországban szintén komoly dogmatikus nézeteltérések alakultak ki, társadalmi konfliktusokkal súlyosbítva. 1656-ban az Egyház Szűz Máriát Lengyelország királynőjeként ismerte el. A képen ábrázolt csodatevő Szűzanya feltehetőleg meghallgatta és oltalmazta a hozzá folyamodó híveket a nehéz időkben, pl. Częstochowában, Leżajskban. Több olyan kép is található az egykori Lengyel Köztársaság területén, amelyek közel állnak a győri előképhez. Közülük a rokitnai Szűzanya képe a legismertebb, amelynek segítségével például Wiśniowiecki Mihály király Lublinnál vérontás nélkül tört le egy nemesi lázadást. A kép csodatevő képességét 1670. március 4-én ismerte el az Egyház. A kultusszal övezett brzezina-i kép nagyon hasonlít a Rokitnában található, amely viszont a győri kép inspirációjára készült.

AGNIESZKA SZYKUŁA-ŻYGAWSKA – ur. w Szczepleszynie w 1980 r., absolwentka Liceum Plastycznego w Zamościu, Edukacji artystycznej w zakresie sztuk plastycznych w Instytucie Sztuki UMCS oraz Historii Sztuki w KUL. W 2010 r. uzyskała tytuł doktora nauk humanistycznych w dziedzinie historii sztuki na podstawie rozprawy „Rzeźba sakralna w kręgu wpływów Ordynacji Zamojskiej 1589–1806”.

Laureatka konkursu im. ks. prof. dra Szczęsnego Dettloffa, organizowanego przez Stowarzyszenie Historyków Sztuki na prace naukowe młodych członków stowarzyszenia. Stypendystka Prezydenta miasta Zamość w 2012 roku. Mieszka i pracuje w Zamościu. Redaktor „Zamojskiego Kwartalnika Kulturalnego”.

Autorka jednej książki, współautorka trzech kolejnych oraz ponad 150 artykułów dotyczących sztuki i kultury materialnej XVIII i XIX wieku (Polski południowo-wschodniej). Publikuje na łamach czasopism naukowych, popularnonaukowych, regionalnych oraz zagranicznych.

Prywatnie żona kochanego męża i mama Gabrysi.

Na kolejnej stronie można znaleźć artykuł autorstwa młodej polskiej badaczki, dr Agnieszki Szykuły-Żygawskiej pt. "Cudowny obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem z kościoła św. Mikołaja w Brzezinach na Podkarpaciu. Przykład oddziaływania kultury węgierskiej".

Prezentowany artykuł jest fragmentem wydanej w 2011 roku książki "Kościół św. Mikołaja w Brzezinach na Podkarpaciu. Monografia artystyczna" (Agnieszka Szykuła-Żygawska, Stanisław Kłosowski).

Podczas prac nad publikacją okazało się, że w historii miejscowości, na przestrzeni stuleci odnaleźć można sporo wątków węgierskich.

Zapraszamy do lektury!

Cudowny obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem z kościoła św. Mikołaja w Brzezinach na Podkarpaciu

Przykład oddziaływania kultury węgierskiej

W pochodzącym z początku XVIII wieku ołtarzu głównym kościoła w Brzezinach znajduje się obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem (na zdj.). Wierni nazywają wizerunek również „Matką Bożą Brzezińską” lub z powodu odsłoniętego ucha Maryi „Matką Bożą Słuchającą”. Ma on swoje ważne miejsce w dziejach parafii, jest uznawany za cudowny i otaczany kultem.

Opis obrazu

Jest to namalowany na płótnie obraz olejny, datowany na ok. 1700 rok. Wizerunek nie jest sygnowany, a jego autor pozostaje anonimowy. Matka Boża jest ukazana w pozycji frontальной, do pasa. Jest ubrana w czerwoną suknię o drobnych miękkich liniach fałd, na którą jest zarzucona ciemnoniebieska szata. Maryja ma twarz o delikatnych rysach. Spogląda na Dzieciątko, unosząc na wysokości klatki piersiowej złożone w geście modlitwy dłonie. Uwagę oglądającego zwraca odsłonięte zaróżowione ucho Matki Bożej, odróżniające się od jasnej karnacji twarzy, oraz smukłe dłonie i nieco wydłużone palce. Jej głowę przykrywa grafitowa, wykonana z delikatnego materiału chusta. Oplata ona schowane pod czarnym płaszczem z zieloną podszewką ramiona. Na czole oraz szyi układają się kosmyki ciemnych włosów Matki Bożej. Jej głowę wieńczy zamknięta korona, z nimbem dookoła. Przed Matką Bożą na wysokości pasa widoczny jest drewniany pulpit, a na nim, na białej obityj ażurową koronką kołderce leży nagie Dzieciątko. Dziecię Boże spogląda na Matkę i wyciąga w Jej stronę otwarte dłonie. Dookoła głowy Dzieciątka jest widoczny pokryty pozłotą kolisty nimb.

Dzieje obrazu

Wizerunek jest eksponowany w dwuczłonowej drewnianej sukience, o wymiarach 1,8 x 1,3 m., której górna część odpowiada treściom zawartym w obrazie. Głowę Maryi wieńczy zamknięta korona, która nawiązuje swym kształtem do korony na obrazie. Obraz pozostawał już w kręgu zainteresowania badaczy, którzy przeprowadzili jego analizę stylistyczną. Historyk sztuki Małgorzata Ostrowska napisała na temat wizerunku pracę maderską obronioną w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Pozostaje on jednak dziełem anonimowym, brakuje też historii wyjaśniającej usytuowanie wizerunku w kościele w Brzezinach.

W protokole wizytacyjnym parafii św. Mikołaja w Brzezinach z początku lat 80-tych XVIII wieku zawarto informację odnoszącą się do ołtarza głównego oraz umieszczonego w nim obrazu Matki Bożej: „Ołtarz Główny, z murowanym masywnym stołem, poświęcony Najświętszej Maryi Pannie i św. Mikołajowi Patronowi Kościoła”. W kronice ks. Wojciecha Zagórowskiego z 1852 roku zawarta jest jedynie lakoniczna informacja, że ołtarz główny był wówczas poświęcony Najświętszej Maryi Pannie. Ważne dla badania dziejów wizerunku są informacje uzyskane podczas jego konserwacji, przeprowadzonej przez artystę konserwatora dzieł sztuki, Stanisława Kłosowskiego w 2002 roku.

Możliwe jest ustalenie pierwowzorów ikonograficznych dla brzezińskiego wizerunku. Odnaleziono również zbliżone jak w Brzezinach ujęcie Matki Bożej.

Analiza stylistyczno-porównawcza

W krótkich opisach brzezińskiej parafii znajdują się informacje, że został on wykonany na wzór przedstawienia z katedry w Győr w północno-zachodnich Węgrzech i jest współczesny ołtarzowi, w którym się znajduje.

Dzieje obrazu usytuowanego obecnie w katedrze w Győr są częściowo znane. Jest on przypisywany niderlandzkiemu malarzowi Piotrowi Pourbusowi i datowany na XVI wiek. Pierwotnie znajdował się na terenie Irlandii i przypuszczalnie był tam otaczany kultem. Kiedy w połowie XVII stulecia irlandzki biskup W. Lynch zdecydował o opuszczeniu swej ojczyzny z powodu prześladowań religijnych, zabrał ze sobą wizerunek. W 1652 roku dotarł z obrazem na Węgry. Z późniejszej o ok. 40 lat informacji o obrazie można wywnioskować, że znajdował się on już wówczas w katedrze w Győr. Dnia 17 marca 1697 roku, w dzień wspomnienia św. Patryka (patrona Irlandii) z twarzy Marii na obrazie spłynęły łzy, a na czole Dzieciątka pojawiły się krople krwawego potu. Małgorzata Ostrowska, autorka pracy maderskiej poświęconej brzezińskiemu wizerunkowi przypuszcza, że to wydarzenie miało związek z prześladowaniami religijnymi, którym byli poddawani wówczas chrześcijanie w Irlandii oraz na Węgrzech.

O ubolewaniu Matki Bożej z tego wizerunku nad losem prześladowanych chrześcijan mogło być wówczas głośniejsze. W następstwie tych wydarzeń, samo ujęcie mogło być też kojarzone ze wstawianiem Matki Bożej.

W podobnej sytuacji religijnej znajdowała się w XVII stuleciu Rzeczpospolita. Trwał wówczas ruch luterński, dochodziło do konfliktów na tle dogmatycznym i społecznym. Być może Matka Boża wysłuchiwała i chroniła chrześcijan w Brzezinach w trudnych dla nich czasach.

Na terenie Rzeczypospolitej znajduje się co najmniej kilka innych wizerunków, zbliżonych do tego w Győr. Cudowny obraz Matki Bożej adorującej Dzieciątko, ukazanej z odsłoniętym uchem znajduje się w sanktuarium p.w. Matki Bożej Rokitińskiej w Rokitnie. Został namalowany na początku XVI wieku przez malarza szkoły niderlandzkiej i przypuszczalnie stanowi fragment większego dzieła. Początkowo znajdował się na Kujawach w rękach rodziny Stawickich, a następnie Wacława Leszczyńskiego, kanclerza koronnego Królestwa Polskiego.

Kult wizerunku wzmógł się w XVII wieku, co spowodowało zatwierdzenie jego cudowności przez Kościół dekretem wydanym 4 marca 1670 roku. Szczególnym nabożeństwem był otaczany po połowie XVII stulecia, kiedy Michał Korybut Wiśniowiecki, wierząc w opatrzność Matki Bożej zabrał obraz z Rokitna, najpierw do zamku w Warszawie, następnie na wyprawę pod Lublin w celu stłumienia buntu szlachty. Dzięki wstawianiu Matki Bożej możliwe było zawarcie pokoju narodowego między królem a zbuntowaną szlachtą. Po tym zwycięstwie król ofiarował Matce Bożej koronę królewską, a obraz umieścił w swej kaplicy na zamku Królewskim w Warszawie. Dnia 24 listopada 1671 roku obraz uroczystie przewieziono do Rokitna i po nocnym czuwaniu w kaplicy polnej wniesiono do odnowionego Kościoła. O rokitińskim wizerunku mogło być wówczas głośniejsze w Rzeczypospolitej. Bardzo podobne jest ujęcie omawianego obrazu Matki Bożej z Brzezin, ukazanej z lekko pochyloną głową i wzrokiem skierowanym w dół. Jej długie, gęste, spadające na ramię włosy odsłaniają i mocno uwydatniają prawe ucho. Jest ono zaczerwienione i wyraźnie różni się od jaśniejszej karnacji twarzy.

W oparciu o zbliżony pierwowzór powstał wizerunek Matki Bożej adorującej Dzieciątko w kościele Dominikanów w Lublinie. Obraz namalował dominikanin Paweł Ruszel na początku XVII wieku. Wiadomo, że wizerunek był otaczany kultem. Był wyeksponowany w kościele, w miejscu dostępnym dla wiernych. Do lubelskiego kościoła przybywali wówczas wierni modlić się tak przed relikwią Drzewa Krzyża Świętego, jak i usytuowanym w jej sąsiedztwie wizerunkiem Matki Bożej Ruszelskiej.

Podobieństwo dotyczy tutaj ujęcia postaci Maryi, zwłaszcza modelunku wystających spod płaszcza rękawów sukni o złotych lamówkach. Wyodrębnia się odsłonięte ucho Matki Bożej oraz należąca do rzadkości w tego typu przedstawieniach zamknięta korona.

Konfrontacja omawianych przedstawień z wizerunkiem w Brzezinach potwierdziła wiele cech wspólnych. Tak w Brzezinach, jak i w Győr Matka Boża adoruje Dzieciątko. W drugiej z wymienionych miejscowości Dzieciątko jest przykryte, natomiast w Brzezinach, co należy do rzadkości, ukazano nagie. Wyraziste jest podobieństwo w ujęciu twarzy Matki Bożej. Ma ona analogiczne rysy: delikatnie wyprowadzone brwi, opadnięte ze skierowanym w dół wzrokiem powieki i przede wszystkim odsłonięte ucho.

Wymienione przedstawienia pozostają w pewnej zależności od siebie i prawdopodobne jest, że miały wspólny prototyp. Pierwowzorem dla przedstawienia w Brzezinach mógł być wizerunek z Rokitna, zainspirowany obrazem z Győr. Wszystkie pozostają w kręgu przedstawień ukazujących Matkę Bożą z odsłoniętym uchem, nazywaną Matką Bożą Słuchającą. Taka forma przedstawienia sygnalizuje emocjonalne zaangażowanie Maryi w zwierzenia i prośby wiernych. Jest to Matka Boża pośredniczka. Kieruje się wolą współprzeżywania tego, czym żyją przychodzący do Jej Syna i do Niej ludzie.

Jeśli zestawić widoczne w obrazie z Brzezin tak wyraźnie przedstawione słuchające prawe ucho Maryi z lewym, odsłoniętym uchem Dzieciątka Jezus, można mieć wrażenie, że w obrazie mamy do czynienia z „całością słuchającą”. Można więc mówić o integralności powiernictwa Maryi i Jezusa, o ich „komunii” w słuchaniu się w prośby wiernych. Dostrzec jednak trzeba, że na obrazie z Brzezin Dzieciątko wysłuchuje prośb, ale prawą dłoń z zaakcentowanym palcem wskazującym unosi do góry a drugą dłoń kieruje w stronę Marii, która znowu ze swych dłoni tworzy jakby tabernakulum. Rękawy jej płaszcza zdają się osłaniać nagie Dzieciątko. Maria jest jakby personifikacją Eklezji, a wówczas ułożony na białej szacie Jezus jest Eucharystią.

Czas w którym powstał wizerunek z Brzezin obfitował w cudowne zjawienia. Kult ewoluował od ujęcia hodegetrii do ujęcia eleusy, czyli od nieprzystępnej, poważnej Matki Boga do miłościwej, patrzącej z troską na wiernych. Kult maryjny osiągnął apogeum w okresie baroku. Jako zasługa Matki Bożej jawiło się zwycięstwo nad Turkami. W 1656 roku Kościół uznał Matkę Bożą za Królową Polski. Pielgrzymi przybywali przed wizerunki Matki Bożej w Częstochowie, Leżajsku czy Rokitnie. W ten krąg wpisuje się decyzja o wyborze przedstawienia Matki Bożej w Brzezinach. Pewien wpływ na wybór ujęcia mogły mieć konotacje Brzezin z Węgry, zauważalne na przestrzeni stuleci.

Kolorystyka tego wizerunku jest wyważona. Czerwona suknia harmonizuje ze złotem nimbu, szarobłękitną chustą i zielonkawą podszewką. Subtelny jest kolor chusty na głowie Maryi, oraz ażurowe wykończenie tkaniny, na której leży Dzieciątko Jezus.

Warta analizy jest korona Matki Bożej. Keter wieńczący głowę Matki Bożej na obrazie w Brzezinach jest wykończony kwiatami gotyckiej lilii, wysadzonej szlachetnymi kamieniami oraz perłami. Kształtem nawiązuje do koron królów polskich. Warty zasygnalizowania jest fakt, że zamknięta korona była przeznac-

czona dla cesarzy, więc Maryja na wizerunku zyskuje godność cesarską. Występujące w zwieńczeniu korony perły odnoszą się do jej dziewictwa, czystości i doskonałości, natomiast turkusy lub szafiry są porównywane z niebem.

Ikonografia i stylistyka obrazu z Brzezin wskazuje na znajomość tekstów teologicznych oraz symbolikę kolorystyki. Być może twórcą tego wizerunku był zakonnik lub proboszcz posiadający wiedzę z tej tematyki. Nie wiadomo, od kiedy wizerunek był otaczany kultem. Powstał ok. 1700 roku, przypuszczalnie w celach kultowych. Na terenie ówczesnego dekanatu pilzneńskiego, do którego należała parafia w Brzezinach znajdowały się inne wizerunki otaczane kultem. W sąsiadującej z Brzezinami parafii w Zawadzie znajdował się łaskami słynący obraz Matki Bożej, w kościele w Ropczycach pochodząca z okresu średniowiecza gotycka rzeźba Matki Bożej Królowej Rodzin, a w kościele Wielopolu obraz Matki Bożej Różańcowej. W XVIII stuleciu orędownictwem był otaczany krucyfiks z kościoła parafialnego we Frysztaku. Zachował się opis tego uznawanego za cudowny wizerunku Chrystusa Ukrzyżowanego oraz cuda doznane pod jego wpływem. Wiadomo, że krucyfiks wykonał nieznan z imienia i nazwiska snycerz z Tarnowa około 1690 roku. Figurę zakupił i umieścił w kościele we Frysztaku ówczesny proboszcz tej parafii, ks. Kazimierz Szalickiego. Spisane w 1755 roku cuda ukazują jak bardzo powszechna była wiara w cudowność figury. Przed wizerunek przybywali wypraszać łaski wierni z diecezji krakowskiej, Frysztaku oraz Brzezin. Przed tym wizerunkiem z prośbą o pomoc modlił się również w sierpniu 1752 roku ówczesny wikary parafii we Frysztaku ks. Kazimierz Szalicki, który 5 lat później objął funkcję proboszcza w Brzezinach.

W świetle przedstawionych informacji można ustalić, że na terenie dekanatu pilzneńskiego w XVIII stuleciu istniało wiele cudownych wizerunków, będących m.in. wyrazem religijności parafian. Jednym z obrazów, otaczanych kultem był omawiany wizerunek z Brzezin. W wizytacji kościoła w Brzezinach z 1790 roku czytamy: „Na obrazie N. MARYI Panny Korona srebrna, pstro złotista y u Pana Jezusa Koronka srebrna z pieluszką wotów 10. Łancuszek [...] srebrny Korali w liczbie 8”.

Dowodem nabożeństwa dla Matki Bożej z Brzezin z XIX wieku są wyeksponowane w dolnej części wizerunku pochodzące z XIX wieku wota: srebrne serca, ordery, wykonane ze szlachetnych kamieni różańce i korale. Zachowały się zapisy o fundacjach wotów do tego wizerunku z 2. połowy XIX stulecia. Przed 1876 rokiem Grzegorz Stachura „włościanin z Brzezin” ufundował korale, a po 1878 roku Zofia hr Morska „krzyżek złoty do korali”. Jan Święch przeznaczył 60 zł na wykonanie wykonanej ze srebra pozłacanej korony na omawiany wizerunek.

Wota świadczą o żywym kulcie wizerunku Matki Bożej Brzezińskiej. Warta zaanonsowania jest inicjatywa spisania uzdrowień i łask, jakich doznali wierni, modlący się przed tym obrazem.

Zaprezentowane dzieje brzezińskiego obrazu dowodzą polsko-węgierskich konotacji. W ciągu stuleci daje się zauważyć w dziejach Brzezin także inne powiązania węgierskie. Z Węgier pochodził ród Rokoszków - właściciele Brzezin w XVI i XVII wieku. Wśród mieszkańców Brzezin zachowały się informacje o węgierskim rodowodzie, m.in. osób o nazwiskach Longosz, Tabasz. Przypuszczalnie na terenie tej parafii działał w 2. połowie XIX wieku malarz Józef Gubalski - autor malowideł w kapliczce w Brzezinach.

Agnieszka Szykuła-Żygawska

Na zdj.: Brzeziny, kościół p.w. św. Mikołaja, ołtarz główny, obraz Matki Bożej Brzezińskiej w srebrnej sukience, lata 20-te XVIII w., fot. S. Kłosowski

NA GRANICY KULTUR

Favoryta.com wraz z honorowanymi patronami:

Konsulem Generalnym RP w Sydney, Stowarzyszeniem Wspólnota Polska, Muzeum Emigracji w Gdyni oraz patronem medialnym TVP Polonia ogłaszają Polonijny

KONKURS LITERACKI

“Jeden Dzień. Polska, jaką pamiętam.”

Konkurs będzie trwał od 1 MARCA do 1 MAJA 2014

ZGŁOSZENIA SĄ BEZPŁATNE

Zgłoszenia prosimy wysłać na adres: office@favoryta.com

Prace wszystkich Finalistów zostaną wydane w emigracyjnej antologii.

Dla każdego z nas, Polaków mieszkających poza krajem, Ojczyzna oznacza coś innego, inne przeżycia, inne obrazy, inne historyczne i życiowe doświadczenia... inny dzień. Dla jednych mógł to być dzień ślubu (a może rozvodu?), dla innych dzień ukończenia szkoły, dzień narodzin dziecka, dzień w którym byliśmy świadkami historycznej chwili, a może był to po prostu jakiś zwykły powszedni dzień podobny do wielu innych dni. Kiedy wspominamy Polskę z czasu sprzed emigracji, często nasze wspomnienia biegną do takiego właśnie jednego dnia, i dla nas emigrantów, ten Jeden Dzień staje się dniem szczególnie bliskim.

Uchwyćmy ten dzień i tym samym uchwyćmy to, jaka jest Polska, którą pamiętamy!

NAGRODY

Zostanie wybrany jeden Zwycięzca.

Zostaną przyznane dwa Wyróżnienia:

- Wyróżnienie dla pracy prozatorskiej
- Wyróżnienie dla pracy poetyckiej

Zwycięzca otrzyma:

Nagrodę Główną ufundowaną przez MSZ, pokrycie kosztów tygodniowego pobytu w Polsce obejmujące koszty hotelu, podróży po Polsce oraz koszty wstępu do muzeów.

Nagroda nie obejmuje pokrycia kosztów podróży do i z Polski.

Nagrodę ufundowaną przez organizatora: możliwość nieodpłatnego opublikowania własnej książki w oficynie niezależnych autorów Favoryta (pakiet wydawniczy).

Autor najlepszej pracy z Australii otrzyma: Nagrodę Specjalną Konsula RP w Sydney – iPad oraz lunch/kolację z Panią Konsulem Generalną w jednej z sydneyjskich restauracji (gdyby laureatem został ktoś spoza Sydney, Konsulat ufunduje również bilet lotniczy do Sydney).

Ponadto: Prace wszystkich Finalistów znajdą się w wydaniu książkowym.

Autorzy: zwycięskiej pracy oraz dwóch wyróżnionych utworów, otrzymają od organizatora egzemplarze drukowane.

Wszyscy Finaliści otrzymają od organizatora książkę w wersji elektronicznej.

WARUNKI UCZESTNICTWA

Konkursu ma zasięg ogólnopolonijny i jest otwarty dla wszystkich uczestników, którzy są polskimi emigrantami, pod warunkiem ukończenia przez nich 18 lat.

DOZWOLONE JEST ZGŁOSZENIE TYLKO JEDNEGO UTWORU PRZEZ UCZESTNIKA KONKURSU.

Praca konkursowa musi być w języku polskim i nie powinna

przekroczyć połowy arkusza wydawniczego (plus minus 11 znormalizowanych stron A4, tzn 20 000 znaków typograficznych ze spacjami dla prozy, lub 350 wersów [linijek] dla poezji – wg licznika MS Word / pasek: Narzędzia)

Wszystkie zgłoszone utwory muszą być oryginalnymi, samodzielными dziełami literackimi uczestników konkursu.

Zgłoszenia do konkursu muszą zawierać: imię i nazwisko uczestnika oraz adres e-mail.

Nazwa dokumentu powinna zawierać wyłącznie imię i nazwisko autora utworu (np: Jan Nowak.doc; Jan_Nowak.docx; jannowak.doc).

FORMAT I MIEJSCE SKŁADNIA PRAC KONKURSOWYCH

Utwory muszą być składane wyłącznie w postaci cyfrowej, w formacie Microsoft Word .DOC lub .DOCX i przesłane jako załącznik na

następujący adres: e-mail: office@favoryta.com.

W tytule wiadomości należy wpisać: JEDEN DZIEŃ - konkurs.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZAWARTOŚCI

Dozwolone są krótkie formy prozatorskie (np. esej, opowiadanie, fragmenty wspomnień lub dzienników, utwór sceniczny, komiks, formy eksperymentalne), oraz wszystkie formy poetyckie.

Zgłoszone utwory muszą być tekstami w języku polskim, ale mogą zawierać obce słowa lub sformułowania wraz z ich tłumaczeniami.

Szczegółowe wymagania znajdują się w Regulaminie:

<https://docs.google.com/file/d/0B3J01quswK3rZTZleFNybfMtYnc/edit>

i na www.favoryta.com

Święta Polsko – Węgierskiej Przyjaźni – Eger 2014

To jedyne w swoim rodzaju i ważne dla nas osiadłych nad Dunajem Polaków święto zostało zapoczątkowane uroczystością, która odbyła się 24 marca 2006 roku. W tym dniu nastąpiło w Győr odsłonięcie pomnika Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, jak również spotkanie przedstawicieli polskich i węgierskich miast partnerskich. W uroczystości wzięli udział prezydent Polski, Lech Kaczyński i prezydent Węgier, László Sólyom. Wówczas został podpisany dokument zwany „Deklaracją z Győr”, w wyniku której powstała niespotykana na skalę europejską inicjatywa ustanawiająca przez Parlament Republiki Węgierskiej dnia 12 marca 2007 roku „z uwagi na wspólną wielowiekową historię i przyjaźń obu narodów oraz współpracę na wielu platformach” (zgodnie z decyzją z dnia 14. III. nr 17/2007.) dzień 23 marca Dniem Przyjaźni Węgiersko-Polskiej. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, opierając się na tych samych przesłankach, w porozumieniu z uchwałą ustanowioną przez Parlament Republiki Węgierskiej decyzją z dnia 16 marca 2007 roku dzień 23 marca ogłosił Dniem Przyjaźni Polsko-Węgierskiej. Dzięki decyzji obu narodów Dzień Przyjaźni stwarza możliwość wspólnego corocznego świętowania, a jego centralne obchody na przemian w jednym roku obchodzone są Polsce, a w następnym na Węgrzech, pogłębiając i umacniając tym przyjaźń naszych krajów. W 2007 roku Przemyśl podjął się zorganizowania pierwszych obchodów Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, w 2008 roku świętowano w Debreczynie, zaś 2009 roku znów strona polska była gospodarzem uroczystości, które odbyły się w Krośnie. Gospodarzem uroczystości w 2010 roku była III dzielnica Budapesztu Óbuda, w 2011 roku centralne uroczystości miały miejsce w Poznaniu, a w 2012 r. w woj. csongradzkim, przede wszystkim w Szege-dzie i Ópusztaszer.

W 2013 roku ta tradycyjna już uroczystość zgodnie z postanowieniem Kancelarii Prezydenta, ogłoszonej w Ópusztaszer w 2012 r. organizowana miała być w Katowicach, ale w grudniu 2012 roku okazało się, że z przyczyn niezależnych od przyszłych gospodarzy święta, centralne jego obchody z Katowic – nieco okrężną drogą, wszak jak wiemy ze źródeł nieoficjalnych w rachubę wchodziła również Łódź - w styczniu 2013 r.

przeniesione zostały do Tarnowa, rodzinnego miasta bohatera węgierskiej Wiosny Ludów, generała Józefa Bema.

W roku bieżącym te najważniejsze obchody odbędą się w Egerze – mieście sławiącym się wielowiekową tradycją polsko-węgierskich kontaktów. Miastem partnerskim Egeru jest polski Przemyśl. W programie obchodów, które zaszczytą głowy obu naszych państw znalazło się wiele interesujących wspólnych egersko-przemyskich akcentów, jak np. wystawy, koncerty czy spotkania rajców partnerskich miast.

Eger – historyczne miasto na Węgrzech, położone między Górami Bukowymi i górą Mátra. Stolica komitatu Heves.

Znane przede wszystkim z wina Egri Bikavér oraz z obrony zamku przed Turkami. Kiedy z murów ponurej twierdzy patrzy się na małe domki, obowiązkowo kryte czerwoną dachówką, na pnące się w niebo wieże kościołów i cerkwi, pomiędzy którymi sterczy, niczym groźny palec boży, samotny minaret, trudno uwierzyć, że jesteśmy niecałe 150 kilometrów od granicy Polski. Na północy wzrok opiera się o strome kopce gór, a tuż za miastem ciągną się rzędami rozległe winnice, niebo też jakby bardziej niebieskie, a pod palącymi promieniami wiosennego słońca, krajobraz cały drga, tworząc barwny, ruchomy miraż, rozmywający granicę między światem realnym a wyobrażonym. Taki właśnie jest Eger – jedno z najbardziej fascynujących miast na Węgrzech. Miasto słynie również z dużego kąpieliska termalnego i pełnej winnych piwniczek "Doliny Pięknego Pani" (Szépasszony-völgy). Mieści się tu największe i najpopularniejsze skupisko piwniczek, wykutych w wulkanicznym tufie, który ponoć idealnie nadaje się do przechowywania wina. Eger ma

mnóstwo zabytków, ale nie oszukujmy się - do miasta przyciągają kąpiele w gorących źródłach i wino. W gorących basenach czas płynie wolno, a w piwniczkach z winem pędzi jak ekspres...

W tym urokliwym miejscu znajduje się też Samorząd Narodowości Polskiej, wiele polskich śladów, o których szczegó-

łowo trudno tu pisać, ale jedno jest bez wątpienia pewne. Warto tam zajrzeć i to nie tylko z okazji tegorocznych obchodów Dnia Polsko-Węgierskiej Przyjaźni, którego organizacja jest wielkim zaszczytem dla miasta, wszak niecodziennie odwiedzają je dwie głowy państwa. To także doskonała promocja, również w wymiarze gospodarczym.

Szczegółowy program obchodów tegorocznego Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej znajduje się na portalu internetowym miasta.

Bożena Bogdańska-Szadai,
fot. b.

MAGYAR-LENGYEL BARÁTSÁG NAPJA
DZIEŃ PRZYJAŹNI POLSKO-WĘGERSKIEJ

EGER - 2014

CO BYŁO? CO BĘDZIE?

CO BYŁO?

• W dniu 2 lutego w budyseztńskim Kościele Polskim w święto Ofiarowania Pańskiego sprawowana była msza święta z udziałem polonijnego chóru z Goeteborga.

• W dniu 8 lutego w przed-szkolu przy PSK im. J.Bema w Budapeszcie wspólnie z Oddziałem POKO (Nádor 34) zorganizowano bal karnawałowy dla najmłodszych.

• W dniu 11 lutego w Świątówym Dniu Chorych w kościele polskim w Budapeszcie odbyła się msza święta z sakramentem namaszczenia chorych oraz zorganizowane przez Stowarzyszenie Katolików Polskich p.w. św. Wojciecha i Oddział POKO spotkanie w Domu Polskim.

• W dniu 15 lutego w Budapeszcie Ogólnokrajowy Samorząd Polski zorganizował III BAL POLSKI.

• W dniu 22 lutego w Miskolcu odbyło się przedwyborcze spotkanie przewodniczącej OSP z Polonią woj. B-A-Z.

• W dniu 25 lutego w Miskolcu w Dniu Pamięci o Ofiarach Reżimu Komunistycznego otwarto wystawę dokumentalną pt. „Katyń. Zbrodnia. Polityka. Moralność” opracowaną przez ROPWiM w Warszawie, a jej prezentacja w Miskolcu doszła do skutku dzięki współpracy Ambasady RP na Węgrzech, władz miejskich Miskolca oraz tamtejszego Samorządu Narodowości Polskiej.

CO BĘDZIE?

• W dniu 5 kwietnia w Szkole Polskiej na Węgrzech odbędzie się finał konkursu recytatorskiego nt. 70. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Jednocześnie w tym dniu odbędzie się ogłoszenie wyników konkursu plastycznego.

• W dniu 6 kwietnia o godz. 11.30 Oddział POKO (Óhegy 11) w Domu Polskim organizuje spotkanie wspomnieniowe poświęcone tragedii katyńskiej i smoleńskiej połączone z projekcją filmu pt. „Gdzie był Bóg w Smoleńsku”?

• W dniu 6 kwietnia w Kościele św. Krzyża w Tata po przedpołudniowej mszy świętej odbędzie się uroczystość składania wieńców przy tablicy katyńskiej, której inicjatorem jest tatański SNP.

• W dniu 8 kwietnia w Instytucie Polskim w Budapeszcie o godz. 18.00 rozpocznie się czwarta „Lekcja o historii wolności”, której gościem będzie Wł. Frasyński – były członek „Solidarności”, działacz opozycji podziemnej. Tematem spotkania będzie polska opozycja podziemna i stan wojenny.

• W dniu 10 kwietnia o godz. 18.00 w Kościele Śródmiejskim w Budapeszcie (V dzielnica) celebrowana będzie polsko-węgierska msza święta w intencji ofiar Katynia i Smoleńska.

• W dniach 10-12 kwietnia w OSP na Węgrzech przeprowadzane będą egzaminy ECL.

• W dniu 11 kwietnia o godz. 17.00 w Kościele Polskim w Budapeszcie rozpocznie się msza święta, a po niej odbędzie się w pobliskim parku polsko-węgierska Droga Krzyżowa.

• W dniu 12 kwietnia w Miskolcu odsłonięta zostanie tablica pamięci ofiar Katynia.

• W dniu 12 kwietnia o godz. 10.00 SNP III dzielnicy zaprasza na uroczystość składania wieńców przy pomniku katyńskim w Budapeszcie.

• W dniu 12 kwietnia w Budapeszcie odbędzie się kolejne plenarne posiedzenie Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego.

• W dniu 13 kwietnia w budyseztńskim Kościele Polskim odbędą się uroczystości Niedzieli Palmowej rozpoczynającej Wielki Tydzień.

• W dniu 14 kwietnia o godz. 17.00 w budyseztńskim Kościele Polskim odbędzie się msza święta i nabożeństwo fatimskie.

• W dniu 20 kwietnia o godz. 11.30 Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha zaprasza do

Domu Polskiego na spotkanie wielkanocne.

• W dniu 27 kwietnia o godz. 10.00 w Niedzielę Miłosierdzia w budyseztńskim Kościele Polskim rozpocznie się transmisja z kanonizacji Jana Pawła II i msza święta.

• W dniu 27 kwietnia po mszy świętej kanonizacyjnej w Domu Polskim Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha organizuje otwarcie wystawy prac konkursowych autorstwa dzieci polonijnych o Janie Pawle II.

• W dniu 27 kwietnia w dniu kanonizacji Jana Pawła II, SNP w Tata w tamtejszym Kościele p.w. św. Krzyża organizuje uroczystość składania wieńców przy tablicy ku czci Jana Pawła II.

• W dniu 28 kwietnia wierni z naszej polskiej parafii wezmą udział w mszy świętej ku czci św. Wojciecha – patrona Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech, która sprawowana będzie o godz. 18.00 w Bazylice św. Stefana w Budapeszcie.

• W dniach od 29 kwietnia do 5 maja odbywał się będzie Wyścig Kurierów Karpackich, który tym razem wyruszy z Veszprém, a przejeżdżając przez Czechy i Słowację zakończy się w Tarnowie. W przygotowaniach organizacji imprezy współuczestniczy m.in. Samorząd Narodowości Polskiej z Veszprém.

MI VOLT?

• A február 2-án – Urunk bemutatásának ünnepén – a budapesti Lengyel Templomban szentmisét tartottak, amelyen részt vett a göteborgi polóniai kórus.

• Február 8-án maszkabált rendeztek a gyerekeknek a Bem J. LKE mellett működő óvodában, melynek szervezésében a LOKK Nádor utcai részlege is közreműködött.

• Február 11-én – a Betegek Világnapján – a budapesti Lengyel Templomban a betegek szentségének kiszolgáltatásával

egybekötött szentmisét tartottak. Utána találkozót rendeztek a Lengyel Házban, melyet a Magyarországi Lengyel Katolikusok Egyesülete és a LKK helyi részlege szervezett.

• Február 15-én az Országos Lengyel Önkormányzat megtartotta a III. Lengyel Bált.

• Február 22-én választási kampánygyűlésre került sor Miskolcon, melynek keretében az OLÖ elnök asszonya találkozott a B-A-Z megyei polóniával.

• Miskolcon február 25-én – a kommunizmus áldozatainak emléknapján – nyílt meg a varsói ROPWiM által készített Katiny. Büntény. Politika. Erkölcs. című dokumentumkiállítás, amely a LK magyarországi nagykövetsége, Miskolc önkormányzata és a helybéli LNÖ együttműködésének köszönhetően juthatott el a városba.

MI LESZ?

• Április 5-én, a varsói felkelés kirobbanásának 70. évfordulója alkalmából a magyarországi Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolában megrendezik a szavalóverseny döntőjét. Együttal ezen a napon lesz a képzőművészeti verseny eredményhirdetése is.

• A LOKK Óhegy utcai részlege április 6-án 11 óra 30 perces kezdettel a Hol volt az Isten Szmolenszkban? című film vetítésével egybekötött emléktalálkozót szervez a Lengyel Házban a katinyi és a szmolenszki tragédia kapcsán.

• Április 6-án a tатаi Szent Kereszt-templomban a délelőtti szentmisét követően – a tатаi LNÖ kezdeményezésére – koszorúzási ünnepség lesz a katinyi emléktáblánál.

• Április 8-án a Budapesti Lengyel Intézetben 18 órakor kezdődik a negyedik Történelemóra a szabadságról, melynek Wł. Frasyński lesz a vendége, aki a földalatti ellenzék aktivistájaként a Szolidaritás tagja volt. A földalatti ellenzék helyzete és a rendkívüli állapot lesz a rendezvény témája.

- Április 10-én 18 órakor az V. kerületi Belvárosi Templomban lengyel-magyar szentmisét mutatnak be a katinyi és szmolenzski áldozatokért.
- Április 10-e és 12-e között ECL vizsgáztatás lesz a magyar-országi OLŐ székházában.
- Április 11-én a budapesti Lengyel Templomban 17 órai kezdettel szentmise lesz, melyet a közeli parkban lengyel-magyar keresztútjárás követ.
- Április 12-én, Miskolcon leplezik le a katinyi mártírok emléktábláját.
- A budapesti katinyi emlékműnél április 12-én, 10 órakor kezdődik a III. kerületi LNŐ által szervezett koszorúzási ünnepség, amelyre mindenkit szeretettel várnak a szervezők.
- Április 12-én, Budapesten tartja soron következő testületi ülését az Országos Lengyel Önkormányzat.
- Virágvasárnap ünnepe április 13-án lesz a budapesti Lengyel Templomban, amivel kezdetét veszi a nagyhét.
- Április 14-én a budapesti Lengyel Templomban a 17 órai szentmisét követően fatimai imádság lesz.
- A Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete április 20-án 11.30-ra időzítette a húsvéti találkozót, melyre mindenkit szeretettel vár a Lengyel Házban.
- A budapesti Lengyel Templomban április 27-én (az isteni irgalmasság vasárnapján), 10 órakor kezdődik II. János Pál pápa szentté avatási

ünnepségének a közvetítése és a szentmise.

- Április 27-én, a szentté avatás miséjét követően, a Magyar-országi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete szervezésében kiállítás megnyitó lesz a Lengyel Házban, amelyet a II. János Pál pápával kapcsolatos, polóniai gyermekek versenyére érkezett pályaművekből állítanak össze.

• Április 27-én – II. János Pál pápa szentté avatásának napján – a tatabányai LNŐ koszorúzási ünnepséget szervez a helyi Szent Kereszt-templomban a II. János Pál tiszteletére állított emléktáblánál.

- Április 28-án a Szent István-bazilikában 18 órai kezdettel szentmisét celebrálnak Szent Adalbert, a Magyarországi

Lengyel Katolikusok Egyesületének patrónusa, tiszteletére, amelyen a lengyel plébánia hívei is részt fognak venni.

- Április 29-e és május 5-e között bonyolítják le a Kárpáti Futárok Kerékpáros Versenyét, amely idén Veszprémből indul, és Szlovákián, illetve Csehországon áthaladva Tarnóiban fejeződik be. A rendezvény szervezési előkészületeiben többek között a Veszprémi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat is részt vállalt.

• *Uwaga: Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zmiany dokonywane w w/w programach.*

Figyelem! A szerkesztőség nem vállal felelősséget a programokban bekövetkező változásokért.

(b.)

TRIDUUM PASCHALNE I UROCZYSTOŚCI WIELKANOCNE W BUDAPESZTEŃSKIM KOŚCIELE POLSKIM

- 17.04 – Wielki Czwartek - rozpoczyna się Triduum Paschalne godz. 17.00 – Msza św. Wieczerzy Pańskiej
- 18.04 – Wielki Piątek godz. 17.00 – Liturgia Męki Pańskiej
- 19.04 – Wielka Sobota Poświęcenie pokarmów: 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, godz. 19.00 – WIGILIA PASCHALNA i Procesja Rezurekcyjna
- 20.04 – WIELKANOC Msze św. tak, jak w każdą niedzielę
- 21.04 – Poniedziałek Wielkanocny Msze św. tylko o godzinie 9.00 i o 10.30

A SZENT HÁROMNAP ÉS A HÚSVÉT ÜNNEPE A BUDAPESTI LENGYEL TEMPLOMBAN

- 04.17. - Nagycsütörtök - kezdődik a szent háromnap, 17.00 - az utolsó vacsora emlékmiséje
- 04.18. - Nagypéntek, 17.00 - az Úr szenvedésének liturgiája
- 04.19. - Nagyszombat, ételszentelés 11.00, 12.00, 13.00 és 14.00 órakor, 19.00 - Húsvét vigíliája és körmenet
- 04.20. - Húsvét vasárnap. misék a szokásos vasárnapi miserend szerint
- 04.21. - Húsvét hétfő, szentmisék csak 9.00-kor és 10.30-kor

AZ ORSZÁGOS LENGYEL ÖNKORMÁNYZAT PÁLYAZATOT HIRDET MAGYAR-ORSZÁGI LENGYEL CIVIL SZERVEZETEK ÉS MAGÁNSZEMÉLYEK RÉSZÉRE KULTURÁLIS, ANYANYELVI, HITÉLETI RENDEZVÉNYEK ÉS KIADVÁNYOK 2014. ÉVI TÁMOGATÁSÁRA

1) Általános tudnivalók:

a) A támogatás célja: a magyarországi lengyelség kulturális, anyanyelvi, hitéleti hagyományainak ápolása érdekében szervezett rendezvények és kiadványok támogatása

b) Támogatási kérelmet nyújthat be: minden magyarországi lengyel civil szervezet és magánszemély

c) A támogatás formája: vissza nem térítendő, bruttó támogatás. A pályázaton elnyert összeget a mindkét fél által aláírt szerződés birtokában, a rendezvény időpontja előtt 1 héttel utalja az Önkormányzat a támogatott fél szerződésben megadott számlájára. A pályázaton elnyerhető összeg országos jelentőségű rendezvényekre legfeljebb 300 ezer Ft, helyi rendezvényekre legfeljebb 50 ezer Ft.

2) A támogatási kérelem benyújtásának módja, helye és határideje:

a) A kérelmet kizárólag a felhívás mellékletét képező adatlapon, s a kötelező mellékletek csatolásával lehet benyújtani. Kötelező mellékletek:

- program a kulturális rendezvény, ill. kiadvány lengyel vonatkozásának hangsúlyozásával (hagyományörzés, történelmi előadás a lengyel nyelv használatával, stb.)
- részletes költségvetés az önrész, egyéb támogatótól kért, ill. kapott támogatás és az OLŐ-től kért támogatás feltüntetésével
- nyilatkozat arról, hogy a Kérelmezőnek nincs köztartozása.

b) **A projekt megvalósításának határideje:** 2014. január - 2014. december 31.

c) **A kérelem beérkezési határideje:** 2014. március 31.

d) **A kérelem benyújtásának helye:** Országos Lengyel Önkormányzat Hivatala, 1102 Budapest, Állomás u. 10.

A pályázat teljes szövege, az adatlap és nyilatkozat nyomtatvány letölthető a www.polenia.hu Hivatal oldalán a pályázatok között.

W imieniu **Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha** (Dom Polski im. Jana Pawła II, 1103 Budapest, Óhegy u.11.) dziękujemy wszystkim ofiarodawcom za wsparcie 1 % odpisu od dochodów w roku 2012. W 2013 roku z tego tytułu na konto Stowarzyszenia wpłynęła kwota : 420.550,- Ft.

Powyższa kwota została przeznaczona na zorganizowanie bogatych programów Stowarzyszenia św. Wojciecha, na działalność przedszkola, klubu seniora, chóru św. Kingi, na wsparcie pokrycia kosztów utrzymania Domu Polskiego w Budapeszcie oraz na koszty druku polonijnego kalendarza i kwartalnika „Quo Vadis”.

Prosząc o pamięć, przypominamy nasz numer podatkowy :

18043341 - 1 - 42

A Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete (II. János Pál Lengyel Ház, 1103 Budapest, Óhegy u. 11.) nevében köszönjük a 2012-ben tett SZJA 1%-os felajánlásokat.

2013-ban a felajánlott összeg nagysága: 420.550 Ft volt.

Az Egyesület szívből köszöni a támogatást, és a jövőben is számít a segítségre.

Az Egyesület adószáma:

18043341 - 1 - 42

Zarząd

MISKO Alapítvány

Adószám: 18265888-1-43

Alapítványunk 2008 óta képviseli az izom-betegeket Magyarországon és nemzetközi szinten.

A szervezet közreműködésével életre hívott budapesti NM Centrum, nagyban segíti a magyarországi neuromuszkuláris betegek

ellátását és a családok kapcsolattartását. További eredményes munkánkhoz szükségünk van önökre is. Kérjük, támogassa adója 1%-val a Misko Alapítványt!

A névadó Misko - Wanda Salapska és Wojciech Salapski unokája - ez úton is köszöni minden kedves támogatójának az eddigi segítséget és reméli, hogy ebben az évben is gondolnak majd rá és a hozzá hasonló kisfiúkra az adóbevalláskor.

Nőnapra

Csont a csontomból, hús a húsemból

(Teremtés Könyve 2/23)

Ó nekünk teremtetett asszony!

Miattad lett lábatlan

a kígyó

(Teremtés Könyve 3/14)

És fáradsággal szerzem kenyerem még mindig

(Teremtés Könyve 3/20)

Mégis mi ma üdvözlünk ó minden élő anyja

(Teremtés Könyve 3/20)

Köszöntünk és dicsérünk mert ma van a NŐK NAPJA!

Évezredek alatt szelídültél,

Nemcsak utódokat, de szeretetet gondoskodást,

odaadást is szültél nekünk.

Megtestesítetted Megváltónkat ó minden nők legnagyobbja.

Zengjünk hát dicshimnusz,

március nyolcadika!

Danka Zoltán

2014..

Anyák, nagymamák, dédanyák és ükmamák!

Bár rossz időben, 1954-ben
születtem, mégis megjöttem.

Örülünk, hogy itt lehetünk,
hogy e világra megszülettünk,
vállaltatok a szülés kínját,
testünk-lelkünk gondozását.

Vállaltatok nevelésünk sok baját,
dolgoztatok, túlóráztatok értünk.

És bár, hála Nektek,
sok nyelvet jól beszélünk,
mégis munkanélküliek lettünk,

és a siker várat magára,
de bízunk benne: lesz még munkánk elég.

A Jóistentől mindig csak azt kérjük,
legyen meg szerény ebédünk az asztalon.

Ti meg gyógygyszert ritkán szedjete,
egészségben köztünk sokáig éljete!

A Teremtőnek mondunk hálaímeit Értetek!

Danka Zoltán 2014

MIĘDZY SMOKIEM a DINOZAUREM

W nieco zapomnianym już, przyćmionym przez niedawno wydaną i szeroko komentowaną powieść „Morfina”, zbiorze niemal klasycznych esejów „Wyznania prowincjusza” z roku 2010 Szczepan Twardoch zastanawia się m. in. nad niuansami dotyczącymi ojczyzn, które z różnych przyczyn zniknęły lub znikają z mapy świata, nad prowincjonalizmem i światowością, nad lokalnością i poczuciem przynależności, nad zanikiem wyraźnych znaków potwierdzających tożsamość. Nad niektórymi z jego tekstów unosi się niemal namacalnie duch węgierskiego pisarza Sándora Máraiego. Nawiązanie do twórczości węgierskiego pisarza widać już w samym parafrazowanym tytule zbioru Twardocha – „Wyznania patrycjusza” kontra „Wyznania prowincjusza”. Twardoch pisze o powolnej i nieuniknionej stracie, jakiej doświadczał Márai, o zaniku starego mieszczańskiego świata, o atrofii rozdzielonej w Trianon ojczyzny, o zmianach, które po II wojnie światowej, przyniosły ze sobą powolne zawłaszczanie Europy Środkowej przez Związek Radziecki. Nawiązuje do lektury „Dzienników” węgierskiego pisarza, które są dla Twardocha świadectwem i symbolem okrutnych losów środkowoeuropejczyków, wrzuconych w tygiel historii XX wieku i do najważniejszej jego zdaniem powieści „Wyznania patrycjusza”, którą uważa za uniwersalne dzieło porównywalne z „Czarodziejską górą” czy „Don Kichotem”. Twardoch w swojej eseistyce, jak również w powieści „Morfina”, także zmaga się z uniwersalnymi i jakże typowymi dla literatur środkowoeuropejskich kwestiami ciężkiej niczym fatum tożsamości, bo przecież, uznając się za śląskiego pisarza, pisze po polsku.

Poruszające są rozważania Twardocha dotyczące języka, tego najdelikatniejszego narzędzia w rękach pisarza, spoiwa i przędziwa myśli, budulca znaczeń i nośnika sensów. Znowu nawiązuje do gorzkich, ale jakże prawdziwych słów Máraiego z „Wyznań patrycjusza”: „Wtedy nie wiedziałem jeszcze, że język obcy może być jedynie laską, podpórką, a pisarz nie będzie w stanie całkowicie mu się poddać. Pisarz może żyć i pracować tylko w atmosferze języka ojczystego: moim językiem ojczystym jest węgierski. Dlatego dziesięciolecia później w panice i przerażeniu powracałem do kraju, a przecież już wtedy znośnie pisałem po niemiecku i mówiłem płynnie po francusku – w pewnej chwili jednak ogarnęła mnie taka panika głuchoty na brzmienie obcego języka, że pobladły czmychnąłem czym prędzej do krainy ojczystego języka”. Twardoch przyznaje, że jego ojczyzną jest język polski, choć od dziecka wyrastał w środowisku dialektu śląskiego, który zna bardzo dobrze i którego używa na co dzień. Ale to właśnie jedynie polszczyzna daje mu możliwość wyrażania siebie poprzez słowo. Jednocześnie ze smutkiem pisze o jakże częstym zjawisku, które prowadzi do zaniku języków małych ojczyzn, do zaniku lokalności, regionalności, które prowadzi do pewnego rodzaju globalizacji: „To taka mała, typowa tragedia wszystkich małych nacji, które wysyłają swoich synów do szkół i na uniwersytety, gdzie, od siódmego roku życia, wyrwa się ich powoli z tej ludowej gleby, w której zakiełkowali, i sadzi w przestronnych, dobrze podlanych donicach wielkich języków, w których zapuszczają korzenie i z których nigdy nie wrócą do nędznych, nieurodzajnych języków wernakularnych”.

Lektura wciąż aktualnych tekstów Máraiego i ich interpretacja w wykonaniu młodego polskiego pisarza skłaniają do wielu przemyśleń. Nigdy nie jest za późno, by zacząć się zastanawiać, czy nasze małe, większe i największe ojczyzny, nasza wyrażna i ta mniej wyrażna tożsamość, są czymś, co w ogóle istnieje, bądź nigdy nie istniało, czy też istniało tylko w naszej wyobraźni, jako niezwykle płodne wizje i baśnie o pradawnych smokach, czy też raczej przypomina już tylko wystawione w muzeach szkielety dinozaurów, na których budujemy swoje złudzenia o tym, kim jesteśmy. Granica między smokiem a dinozaurem jest w tym wypadku niezwykle cienka.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

SÁRKÁNY ÉS DINOSZAUROSZ KÖZÖTT

Szczepan Twardoch csaknem klasszikus esszégyűjteményében, a 2010-es kiadású Egy vidéki ember vallomásaiban (Wyznania prowincjusza), amelyet háttérbe szorított a szerző nemrég kiadott, nagy visszhangot kiváltó Morfium (Morfina) című regénye, többek között a különféle okoknál fogva eltűnt vagy eltűnőben lévő szülőföldről elmélkedik, valamint a provincializmusról és a világpolgárságról, a kishazákról és a hovatartozásról, az identitást meghatározó egyértelmű jegyek megszűnéséről. Némely szöveg fölött szinte tapinthatóan ott lebeg Márai Sándor szelleme. A magyar író munkásságával való összefonódás Twardoch könyvének parafrázáló címében is megjelenik – Egy vidéki ember vallomásai és Egy polgár vallo-

másai. Twardoch egy lassú és megkerülhetetlen veszteségről ír, amit Márai is tapasztalt, a régi polgári világ eltűnéséről, a Trianonban feldarabolt haza összezsugorodásáról, a változásokról, amelyek a II. világháború után Közép-Európának a Szovjet-unió által történő apránkénti kisajátítását eredményezték. Utal a magyar író Napló című könyvére, amely Twardoch számára a XX. századi történelem katlanába dobott Közép-Európa borzalmas sorsának tanúságtételét és jelképét jelenti, valamint – Twardoch szerint Márai legfontosabb művére – az Egy polgár vallomása, amit a Varázsheggyel és a Don Quichote-val egyenrangú, egyetemes érvényű műnek tart. Twardoch az esszéiben és a Morfium című regényében szintén általános érvényű, de a közép-európai irodalomra különösen jellemző kérdésekkel birkózik: az emberre fátumként nehezedő identitással – hiszen miközben sziléziai írónak vallja magát, lengyelül ír.

Elgondolkodtatóak Twardochnak a nyelvről, az írói eszköztár legkifinomultabb eszközéről, a jelentés és az értelem építőanyagáról szóló elmélkedései. Újra visszacsatol Márai keserű, de igaz szavaihoz az Egy polgár vallomásaiból: „Akkor még nem tudtam, hogy az idegen nyelv csak mankó és segítség, de író nem tud föltétlenül élni vele. Író csak az anyanyelv légkörén belül élhet és dolgozhat; s anyanyelvem magyar volt. Ezért utaztam, évtizedekkel később, mintegy rémületben, hanyatt-homlok haza; akkor már tűrhetően írtam németül, gagyogtam fran-

ciál s mindenestől mégis olyan süketség-pánik fogott el az idegen nyelv akusztikájában, hogy sápadtan hazamenekültem az anyanyelvbe”. Twardoch elismeri, hogy az ő hátszágát a lengyel nyelv jelenti, habár gyermekkorától kezdve a sziléziai nyelvjárás vette körül, ezt ismeri, és mindennaposan használja. Mégis egyedül a lengyel nyelv adja meg számára a szavakkal való önkifejezés lehetőségét. Együttal szomorúan ír a gyakori jelenségről, hogy a kishazák nyelvei, a helyi és a regionális jellegzetességek eltűnnek, és mindez egyfajta globalizációhoz vezet: „Ez egy kicsi, tipikus tragédiája

minden kis létszámú nemzetnek, amely a gyermekeit olyan iskolákba és egyetemekre küldi, ahol hét éves koruktól fogva apránként kiszakítják őket a népi talajból, amelyből sarjadtak, és a nagy nyelvek tágas, bőségesen öntözött edényeibe ültetik őket, ahol gyökeret eresztenek, és ahonnan soha többé nem térnek vissza a saját szegényes, terméketlen elsődleges nyelvváltozatukhoz”.

Márai ma is időszerű szövegei, illetve azok interpretációja a fiatal lengyel író tollából, számos tekintetben megfontolásra késztetnek. Sohasem késő elkezdni azon gondolkodni, hogy saját kis-, nagyobb vagy legnagyobb hazáink, egyértelmű és homályosabb identitásaink vajon léteznek-e egyáltalán, vagy tán sose léteztek, vagy csak a képzeletünkben éltek mint kivételesen termékeny látomások, ősi sárkányokról szóló mesék, vagy mint a múzeumban kiállított dinoszauruszok csontvázai, amelyekre saját illúzióinkat építjük fel arról, hogy kik vagyunk. Ebben az esetben a sárkányok és a dinoszauruszok közötti határ rendkívül vékony.

Janiec-Nyitrai Agnieszka

MIESIĘCZNIK WĘGIERSKIEJ POLONII
A MAGYARORSZÁGI LENGYELEK HAVILAPJA

Pismo Ogólnokrajowego
Samorządu Polskiego
z kwartalnym
dodatkiem GŁOS POLONII

Az Országos Lengyel
Önkormányzat lapja
a GŁOS POLONII
negyedévi mellékletével

polonia węgierska

Odpowiedzialny wydawca
Felelős kiadó
az Országos Lengyel
Önkormányzat Hivatala

Projekt realizowany w każdym
miesiącu ze środków budżetu
centralnego Węgier.

Redaktor naczelny
Főszerkesztő
dr Agnieszka Janiec-Nyitrai

Az újság kiadása Magyarország
központi költségvetésének havi
támogatásával készül.

Polski redaktor językowy
Lengyel nyelvi szerkesztő
dr Dorota Várnai

Węgierski redaktor językowy
Magyar nyelvi szerkesztő
Márta Alexandra Karaba

Redaktor graficzny
Grafikai szerkesztő
V4 Consulting Kft.

Tłumaczenie
Fordítás
Sutarski Szabolcs

Redakcja
Szerkesztőség

Szerkesztőségi nap
szerda 14⁰⁰-16⁰⁰

1102 Budapest, Állomás u. 10.
Telefon: +36 1 2613479
e-mail: polweg@polonia.hu

Drukarnia *Nyomda*

SZINKRON DIGITAL

Edycja online *Online kiadás*
<http://polonia.hu/dokumentumok/poloniawegierska/pw219.pdf>

Na okładce wykorzystano fragmenty obrazu J. W. Baura "Polacy i Węgrzy"

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech Országos Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Stoleczny Samorząd Polski na Węgrzech Fővárosi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1054 Budapest, Akadémia u. 1-3
tel.: +36 1 3321979 flko@t-online.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy Lengyel Közművelődési Központ
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális
Egyesület
1051 Budapest, Nádor u. 34. II. p.
tel.: +36 1 3110216 www.bem.hu bem@bem.hu

Stow. Polskich Katolików na Węgrzech pw. św. Wojciecha
Dom Polski
Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 2626908 adalbert@enternet.hu

Szkoła Polska na Węgrzech Lengyel Nyelvoktatói Nemzetiségi Iskola
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2612748 szkolpol@polonia.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasadzie RP A Lengyel Nagykövetség mellett működő
Lengyel Iskola
1025 Budapest, Törökvész út 15.
tel.: +36 1 3268306
tel.: +36 70 7013847 polish_school@gazeta.pl

Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii Magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltára
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2608023 muzeum@polonia.hu

Polska Parafia Personalna na Węgrzech Lengyel Perszónális Plébánia
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 4318414 www.parafiabudapest.republika.pl plebaniapl@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: +36 1 4138200 www.budapest.msz.gov.p budapest.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Kereskedelemfejlesztési és Beruházás Ösztönzési Osztály
tel.: 1 251 46 77 www.budapest.trade.gov.pl budapest@trade.gov.

Referat Konsularny Ambasady RP A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli osztálya
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: + 36 1 413 8208 budapest.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie Lengyel Intézet
1065 Budapest, Nagymező u. 15.
tel.: +36 1 3115856 www.polinst.hu info@polinst.hu biblioteka@polinst.hu

Ogólnokrajowa Biblioteka Języków Obcych Országos Idegennyelvű Könyvtár
1056 Budapest, Molnár u. 11.
tel.: +36 1 3183688 www.opac.oik.hu kolcsonzo@oik.hu

Redakcja kwartalnika „Głos Polonii” „Głos Polonii” szerkesztősége
1051 Budapest, Nádor utca 34. glospolonii@bem.hu

Program radiowy w języku polskim: „Magazyn Polski” - emisja w soboty, godz. 13.30
MR4 (fała średnie 873 kHz) i ze strony: <http://www.mediaklikk.hu/musor/lengyel-nemzetisegi-musor/>
Redakcja Polska „Magyar Rádión” z Rt. 1800 Budapest, Brody S. u. 3-5.

Polonijna strona internetowa: www.polonia.hu

PRENUMERATA - TYLKO 250 FORINTÓW ZA JEDEN NUMER!!!

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska” (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii” (4 numery) na rok 2014 wynosi dla prenumeratorów:

indywidualnych (po 1 egzemplarzu) – **4.000 forintów/rok**

zbiorowych (samorządów, po 5 egzemplarzy) – **20.000 forintów/rok.**

Sposoby płatności: przelew na konto.

Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze - można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeżeli ich stan finansowy to umożliwia. Wsparcie finansowe prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás” (wsparcie dla pisma).

ELŐFIZETÉS - CSAK 250 FORINT EGY SZÁMRA !!!

A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2014. évre:

egyéni előfizetőknek (egy példány) – **4.000 Ft/év;**

a közösségi előfizetőknek (önkormányzatok, 5 példányban) – **20.000 Ft/év**

Előfizetés módja: banki átutalás.

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett.

A szerkesztőség hálasan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is úgy magán-személyektől, mint intézményektől, ha ezt pénzügyi helyzetük lehetővé teszi. A szerkesztőségnek felajánlott pénzügyi támogatást a K&H bankban lévő számlára kérjük utalni: 10400157-00026536-00000004. A „Közlemény” rovatba kérjük beírni: „Lapkiadás támogatás”.

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

Fot. s. W. Jaworska, B. Pál, S. Kłosowski, A. Hojwa (<http://vintagekrakow.blogspot.com>)

SPOTKANIE PRZEDWYBORCZE W MISKOLCU

BAL PRZEBIERAŃCÓW W DOMU POLSKIM PRZY
POLSKIEJ PARAFII

ANNA HOJWA OPOWIADA W "GDAŃSKU"
O WISŁAWIE SZYMBORSKIEJ

MATKA BOŻA ROKITIAŃSKA

AMBASADOR ROMAN KOWALSKI
PODCZAS UROCZYSTOŚCI W VASAS

REGISZTRÁCIÓ LENGYEL NEMZETISÉGI NÉVJEGYZÉKBE

www.valasztas.hu

VÁLASZTÁS

ÁPRILIS 6.

LENGYEL SZÓSZÓLÓ

ÉS

2014 ŐSZ

LENGYEL ÖNKORMÁNYZATOK